

Tribuna școlii

REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ

Anul II Nr. 72

Simbătă 2 decembrie 1972

16 pagini — 1 leu

„ÎN ȚARA MEA SE CONSTRUIEȘTE“
DAN NIȚESCU (13 ani), Școala generală din com. Vulturești, jud. Argeș

CIFRE GRĂITOARE

În anul școlar 1938—1939 în învățământul primar și liceal erau cuprinși 1.625.000 de elevi.

În anul școlar 1972—1973, circa 4.300.000 de elevi sînt cuprinși în învățământul de cultură generală și de specialitate.

La aceasta se adaugă alte forme instituționalizate de perfecționare a cadrelor și de ridicare a nivelului de cultură generală și de specialitate.

Astăzi, la noi în țară, un cetățean din patru învață. Sînt cifre care exprimă grăitor grija partidului și statului pentru învățămînt.

EDUCAREA EDUCATORILOR

Partidul și statul nostru dau o înaltă prețuire școlii, considerînd-o principalul factor de cultură și civilizație al națiunii. Vorbînd la conștiința cadrelor didactice care predau științele sociale în învățămîntul superior despre rolul primordial al școlii în formarea concepției despre viață și lume a tinerei generații, în educarea comunistă a tineretului, și arătînd că ei îi revine înalta misiune de a sădi în conștiința tineretului idealurile socialismului și comunismului, înaltul spirit de responsabilitate față de interesele supreme ale societății, față de cauza fericirii poporului și a patriei noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu sublinia că activitatea educativă desfășurată în cadrul școlii are o însemnătate crucială pentru existența societății noastre, pentru ziua de mîine a țării.

Aceste înalte responsabilități atribuite școlii sînt implicit responsabilități atribuite cadrelor didactice. Ei, educatorii, sînt cei chemați să plămădească în școală trăsăturile politico-morale înaintate ale tineretului, să modeleze fizionomia omului nou, constructor al socialismului și comunismului, cu un larg orizont de gîndire, cunoaștere și înțelegere, cu o bogată viață spirituală, cu o etică superioară. Și pentru a-și îndeplini această nobilă misiune, cei ce pregătesc tineretul trebuie să se preocupe, în primul rînd, de propria lor pregătire, să se înarmeze cu principiile fundamentale ale ideologiei și politicii partidului nostru, cu concepția materialist-dialectică a clasei muncitoare despre lume și viață, să aprofundeze teoria socialismului științific.

Pregătirea profesională a profesorului — ideea ni se pare valabilă pentru orice profesie, dar cu atît mai mult pentru aceea de educator — nu poate fi gîndită separat de pregătirea ideologică. Fiindcă nu există disciplină și problemă de învățămînt și educație care să nu se ceară tratată prin prisma concepției noastre științifice despre lume și viață — materialismul dialectic și istoric. Nu poate fi, în același timp, înțeleasă dezvoltarea gîndirii creatoare independentă a elevilor, dezvoltarea capacității lor de a judeca singuri, de pe pozițiile teoriei noastre revoluționare fenomenele științifico-sociale, fără o temeinică pregătire ideologică, fără ca aceștia să-și fi însușit metoda dialectică de analiză și cercetare a fenomenelor. Și cine alteineva decît profesorii sînt aceia care îi pot ajuta și trebuie să-i ajute să-și însușească această concepție?

De aceea, educatorii sînt chemați să acorde atenție desfășurării neîntrerupte a propriei lor pregătiri, să studieze, să învețe în permanență. În aceeași cuvîntare rostită de secretarul general al partidului se arată că trebuie să ținem seama de faptul că cei peste 200 de mii de educatori ai tineretului, începînd cu învățătorii și terminînd cu profesorii universitari, constituie de fapt forța de care depinde educarea și formarea tinerei generații și de aceea cadrele de științe sociale, activitatea ideologică, trebuie să se preocupe și de educarea, formarea și înarmarea continuă cu problemele noi ce apar în domeniul științelor sociale a tuturor cadrelor didactice din învățămîntul nostru, de educarea educatorilor.

B. OCTAVIAN

Ordinea și matematica sa

Sistemul

Nevoia de studiu matematic al sistemelor de evenimente sau stări pe care ni le impune experiența sau doar gîndirea noastră incitată de experiența sau de imboldurile sale logice interioare au condus la ceea ce numim azi **sistem** (de obiecte) sau spațiu ordonat. S-au deschis astfel matematicii perspective, nebănuite înainte, dar și greutăți tehnice pe care nu ușor le învinge.

Un sistem este ordonat dacă între obiectele sale există perechi pentru care este valabilă o anumită relație de ordine. Așa, de pildă, sistemul propozițiilor unei discipline este ordonat întrucît există perechi de propoziții care se implică una pe alta, relația de ordine fiind în acest caz implicația. Aceasta nu înseamnă că două obiecte oarecare ale sistemului pe care-l numim ordonat sînt necesare în relația de ordine a sistemului. Două propoziții oarecare ale unei discipline nu sînt cu necesitate implicate una în cealaltă. Părțile sau submulțimile unei mulțimi constituie un sistem ordonat prin relația de cuprindere, ceea ce nu exclude faptul general că există părți care nu se cuprind una pe alta. Sistemul economic al unei țări este un sistem de relații ordonat, întrucît unele relații sînt cauza al-

toră, fără însă o directă relație de cauzalitate între două relații economice oarecare. Ca atare, ca sistem ordonat, este susceptibil de un tratament matematic după ce caracterizăm satisfăcător relațiile economice ca obiecte și putem preciza ordonarea lor în condiții suficient de stabile, fără a exclude evoluția lor în timp.

Sînt multe sisteme susceptibile de mai multe ordonări dacă luăm în seamă diferite caracteristici ale obiectelor. Sistemul constituit de automobilele ce există la un moment dat pe piața unei țări poate fi ordonat după mai multe caracteristici: după preț, după consum, după viteză maximă, după posibilitatea mai mare sau mai mică a reparațiilor și existența pieselor de schimb, după comoditatea interioară etc. Feluritele tipuri de automobile se ordonează în mod deosebit după fiecare dintre aceste caracteristici. Este o problemă de ordin matematic aceea de a găsi criterii de ordonare unice care să țină seama de diferitele ordonări parțiale și, bineînțeles, și de considerații de ordin extrinsec care pot interveni pentru această ordonare preferențială care ar trebui să ghideze pe cumpărător. Problemele de protocol sînt de această natură. Ele trebuie să găsească ordinea cea mai bună într-un sistem cu mai multe ordini.

Edificarea matematică a studiului sistemelor ordonate a apărut de la început a avea un grad de abstracție foarte ridicat, pînă ce cîteva modele au arătat utilitatea lor practică imediat. S-a recunoscut repede că, în special sistemele numite lattice în care relația de ordine este foarte strînsă, în înțelesul că pentru oricare două obiecte ale siste-

Acad. OCTAV ONICESCU

(Continuare în pag. a 13-a)

A ȘCOLII

Un bun cadru didactic — întotdeauna un bun director?

Necesitatea și actualizarea abordării problematice specifice a conducerii științifice la nivelul unităților școlare decurge nemijlocit din eforturile generale ale partidului și statului nostru de a fundamenta științific conducerea în toate domeniile și în toate sectoarele vieții sociale.

Elaborarea problemelor specifice ale conducerii științifice la nivelul unităților școlare decurge, în al doilea rând, din locul și rolul deosebit pe care îl are unitatea școlară în ansamblul sistemului și conducătorul unității, respectiv directorul de școală, în ierarhia școlară.

Toate aceste probleme dobîndesc semnificații noi în condițiile adîncirii procesului de democratizare a conducerii în care paralel cu sporirea răspunderii conducătorului se realizează o autonomie din ce în ce mai mare și o lărgire a spațiului decizional, ceea ce favorizează manifestarea efectivă a spiritului de inițiativă și desfășurarea unei autentice activități creatoare.

Eforturile îndreptate spre soluționarea multiplelor și complexe aspecte practice ale conducerii științifice a unităților școlare trebuie să pornească de la luarea în considerare a situațiilor de fapt și de la formularea clară a obiectivelor fundamentale ce se urmăresc a fi realizate. Din acest punct de vedere nu se poate omite faptul că, în prezent, cadrele de conducere ale unităților școlare sînt cele a căror selecție inițială s-a făcut adesea fără o bază științific elaborată. Cu toate acestea, cea mai mare parte a directorilor de școli, dobîndesc experiență pe parcursul activității, devenind buni conducători, deși unitățile pregătitoare de cadre didactice — liceele pedagogice, institutele pedagogice sau secțiile didactice ale universităților — n-au avut incluse în programul lor decît în subsidiar activități teoretice și practice menite să asigure o pregătire corespunzătoare pentru îndeplinirea sarcinilor de conducere de către viitoarele cadre didactice. Situația își are explicația, între altele, în faptul că multă vreme a avut circulație și acreditare ideea potrivit căreia un bun cadru didactic este sau poate fi — eo ipso — și un bun conducător. Epoca modernă, condițiile dezvoltării economico-sociale și culturale contemporane au infirmat în mare măsură acest punct de vedere, dovedindu-se din ce în ce mai convingător că numai la extreme și în cazuri ideale managerul și specialistul se suprapun. Ca atare, o direcție principală de acțiune în procesul așezării conducerii școlare pe baze științifice o constituie înarmarea actualelor cadre de conducere cu principiile, metodele și tehnicile științei conducerii în general și cu cele specifice conducerii unităților școlare, în special. Aceasta însă nu reprezintă decît primul pas care nu poate fi decît o acțiune de perspectivă sistematică, de pregătire a conducătorilor de școli. Ea trebuie continuată cu calificarea propriu-zisă a unui număr de cadre didactice tinere, vizate să ocupe în viitor posturi de conducere în școli, în condiții care de abia de aici încolo se cer a fi judicios stabilite. Succesul întregii acestei acțiuni depinde în mare măsură de modul în care va fi determinat profilul viitorului conducător de unitate școlară. Elementele definitorii, care nu pot lipsi din conturarea unui asemenea profil, ni se par a fi: o bună pregătire ideologică și politică a conducătorului care să-l permită, între altele, să-și formeze o viziune științifică despre

locul și rolul pe care le are în sistemul școlar, despre semnificația sarcinilor și atribuțiilor pe care este chemat să le îndeplinească; o serioasă pregătire sociologică și psihologică, pe baza căreia să poată acționa în deplină cunoștință de cauză în ansamblul relațiilor umane care caracterizează viața și activitatea unităților școlare; pregătirea și formarea directorului în așa fel încît să poată conduce analize aprofundate în toate etapele și verigile procesului educativ și să valorifice rezultatele analizei în planificarea și organizarea activității școlare în concordanță cu obiectivele sociale și educative apropiate și îndepărtate; cultivarea capacităților necesare unui îndrumător de înaltă competență, pe multiple planuri, în măsură să valorifice potențialul specialiștilor, de care dispune, prin antrenarea lor, potrivit pregătirii și disponibilităților fiecăruia, la soluționarea tuturor problemelor, astfel încît conducătorul, depășind limitele inerente specialității sale, să realizeze efectiv conducerea colectivă; dezvoltarea capacității de înnoire și de perfecționare continuă. Directorul trebuie să fie un om, cu simțul realității, care caută mereu noi soluții și care evită situațiile nedorite de a fi și a rămîne un simplu executant ce merge mereu pe aceleași căi bătătorite.

Tratarea aprofundată a acestor probleme, ca și a altora care pot fi puse, trebuie să pornească de la faptul că în domeniul conducerii unităților școlare, lipsese cercetările fundamentale. Pornind de la această situație, membrii catedrei de conducere ai I.C.P.P.D. — și-au propus să urmărească deocamdată aspectele privind specificul decizional în școală, specificul analizei și al planificării la nivelul unității școlare.

Conf. univ. ȘTEFAN COSTEA

„ANUL 2000 LA VULTUREȘTI”
ION MARGESCU (11 ani) Școala generală, Vulturești-Arges

Răspunderea inspectoratului pentru o bună conducere a fiecărei școli

Munca de îndrumare și control a inspectoratului școlar implică, între multe altele, coordonarea activității tuturor unităților școlare și de educație, grija pentru aplicarea corectă a planurilor și programelor, pentru perfecționarea continuă a procesului de învățămînt, în scopul realizării la un nivel înalt a sarcinilor lui, studierea și generalizarea experienței pozitive a cadrelor didactice, pentru întărirea și dezvoltarea bazei materiale a școlilor, îmbunătățirea condițiilor de studiu și de predare etc. Între aceste probleme aș vrea să amintesc — dată fiind importanța pe care o prezintă pentru bunul mers al întregii activități în școală — pe aceea privind munca directorului, mai precis răspunderile inspectoratului pentru selecționarea, pregătirea și promovarea cadrelor de conducere.

În scopul de a înlesni un schimb de experiență și de opinii între inspectori, publicăm convorbirea

noastră pe această temă cu Tudor Novac, inspector șef al Inspectoratului școlar al sectorului 6 din orașul București.

— În selecționarea și promovarea cadrelor de conducere — ne-a spus domnia sa — ținem seama de pregătirea politică și ideologică, de pregătirea de specialitate și pedagogică verificată prin practica la catedră, prin rezultate deosebite obținute în instruirea și educarea tinerei generații, prin gradele didactice, titlurile și distincțiile primite. O deosebită atenție acordăm aportului în activitatea social-culturală, ca și însușirilor morale și cetățenești. Socoțim, de asemenea, indispensabile unui conducător: simțul organizatoric, inițiativa în muncă, perspicacitatea, operativitatea, principialitatea și fermitatea în luarea deciziilor, simțul de răspundere, prestanță și prestigiu în fața colectivului de profesori, elevi și părinți.

— Ce întreprindeți în mod obișnuit — l-am întrebat pe tovarășul Tudor Novac — pentru a vă edifica asupra calităților celor pe care intenționați să-i promovați în această muncă?

— Pentru cunoașterea calităților viitorilor conducători de școală, în perioada de verificare aceștia sînt antrenați în brigăzi de control, primesc spre rezolvare anumite sarcini speciale și sînt urmăriți în activitatea la clasă.

Pornind de la ideea adîncirii democratismului în toate domeniile de activitate, în ultimul an s-a adoptat procedeul de a pune în discuția consiliului profesoral activitatea cadrelor didactice care urmează să fie promovate. Numai în cazul unei aprecieri pozitive, acestea sînt propuse spre aprobare organelor locale de partid și de stat ca viitori directori.

Pregătirea și perfecționarea directorilor se realizează prin cursuri de perfecționare, activități în cercul pedagogic al directorilor, instructaje și schimburi de experiență etc. Considerăm că ar fi deosebit de util să se organizeze la nivelul inspectoratului școlar județean, prin casa corpului didactic, cursuri cu o durată de 1—2 ani pentru viitorii directori. Aceasta ar trebui să cuprindă, după părerea noastră, activități teoretice și practice care să faciliteze cunoașterea de către viitorii directori a specificului muncii de conducere.

CORNELIA GÎRMACEA

Inițiative

● Filiala din Craiova a Institutului central de perfecționare a personalului didactic a încheiat recent un curs de informare științifică la care au participat directori de școli generale nou numiți în această funcție. În vederea perfecționării și a însușirii științei conducerii, filiala va organiza în viitor astfel de cursuri și pentru directorii de licee, precum și pentru inspectori.

● Timp de trei zile — 4. 5 și 6 decembrie a.c. — directorii de școli din județul Dimbovița vor participa la un instructaj organizat de către Inspectoratul școlar și Casa corpului didactic din Tirgoviște. Vor fi abordate temele: „Principalele sarcini ale directorului de școală în lumina Conferinței Naționale a partidului privind dezvoltarea și perfecționarea învățămîntului” (prof. Nicolae Oprea, inspector școlar general), „Directorul de școală — îndrumător și coordonator al procesului de învățămînt” (prof.) Corneliu Ionescu, inspector școlar șef.), „Colaborarea dintre școală și organizația de tineret” (prof. Scarlat Drăghici, președintele Consiliului județean al organizației de pionieri), „Îndrumarea și controlul de către director

a profesorilor diriginți” (prof. Constantin Ion, inspector școlar). De asemenea, tot în județul Dimbovița, la Școala generală Ghergani, va avea loc în luna decembrie a.c. un schimb de experiență între directorii școlilor care au organizat învățămîntul pe cabinete și laboratoare în scopul perfecționării al mării eficienței predării în cabinete și laboratoare.

● Ca urmare a preocupărilor continue pentru perfecționarea muncii directorului de școală, Inspectoratul școlar județean Brașov a organizat schimburi de experiență între directori, care se desfășoară trimestrial, avînd următoarele subiecte: „Contribuția conducerii școlii la îndrumarea și sprijinirea acțiunii de modernizare a învățămîntului” (trimestrul I), „Preocupări ale conducerii școlii în colaborare cu organizația de tineret în vederea sporirii responsabilității cadrelor didactice pentru munca educativă” (pe trimestrul al II-lea), „Aspecte ale muncii de conducere a școlii privind crearea de condiții optime pentru desfășurarea activității tehnico-productive” (trimestrul al III-lea).

Activitățile tehnico-productive

Liceul din Sebeș : în atelierul de mecanică-auto

SEBEȘ (Alba)

O școală cu nouă ateliere

Note despre niște buni gospodari

Noua clădire a Liceului din Sebeș (județul Alba) este impresionantă. Nu prin supradimensionare, ci prin funcționalitatea ei. Dar nu despre sălile de clasă, nu despre laboratoare — un model de înzestrare și eficiență pedagogică — aș vrea să vorbesc acum. Ci despre atelierele — cele nouă ateliere — unde elevii sînt îndrumați în spiritul respectului și disciplinei muncii, al rezultatelor muncii. Afirmatia nu este gratuită. Din punct de vedere organizatoric, ne rețin atenția mai multe aspecte pozitive.

În primul rînd, faptul că toate cele nouă ateliere — așchiere, electro-tehnică, auto-moto, sculptură, remaiat și încheiat ciorapi, croitorie, marochinărie, sticlărie, tîmplărie — sînt concentrate într-un singur imobil, ceea ce contribuie la o mai bună supraveghere. Trebuie menționat că asigurarea spațiului corespunzător a constituit o preocupare atentă a organelor locale de partid și de stat.

Tot în această ordine de idei se cuvine să amintim că întreprinderile din oraș au acordat un sprijin serios în privința utilității și, mai ales, în privința asistenței tehnice de specialitate. Maiștrii-instrucitori detașați pentru atelierele școlii sînt muncitori cu o bună calificare proveniți din fabricile de pe raza orașului.

În al doilea rînd, remarcabil nu este numai faptul că întreprinderile patronază aceste ateliere, ci, mai ales, că producția atelierelor este parte din planul de producție și de venituri al întreprinderilor respective. Între liceu și principalele întreprinderi tutelare există, desigur, relații fructuoase de colaborare, dar ele nu se desfășoară la voia întâmplării, ci pe bază contractuală. Există contracte cu fabricile Sebeșul, Căprioara, cu I.M.T.F., Cooperativa Unirea, I.L.L. ș.a. Beneficiarii asigură înzestrarea cu mașinile necesare, materia primă, precum și contractele cu întreprinde-

rile de desfacere a produselor. Practic, atelierele școlii sînt secții ale întreprinderilor. Produsele poartă marca atelierelor, însă, și aceasta este, firește, un factor mobilizator pentru elevi, întrucît ele sînt livrate unităților de desfacere din întreaga țară.

Vorbind cifric, este necesar să subliniem că școlii îi revin importante beneficii bănești. Anul trecut, de exemplu, s-au obținut, numai

Un pas... și încă unul în tainele meseriei.

pentru manoperă, 35 000 de lei. Anul acesta cifra preconizată este de 82 000 de lei. Subliniem că sumele acestea se referă numai la veniturile manoperă, întrucît nu ne-am referit și la cheltuielile de secție. În realitate planul e, de fapt, de ordinul sutelor de mii! Veniturile realizate sînt destinate înzestrării atelierelor și autodotării laboratoarelor liceului.

În altă ordine de idei, este bine să semnalăm că toate aceste eforturi conjugate nu urmăresc un scop în sine. Factorii responsabili s-au orientat, în organizarea atelierelor, în concordanță cu specificul local. Rațiunea este logică: elevii primesc calificarea în meseriile practice în ateliere! Nu este de mirare, deci, că după absolvirea liceului, o bună parte dintre bacalaureați se angajează în fabricile din oraș sau în alte unități productive.

În sfîrșit, din punct de vedere educativ, munca în regim normal de producție este deosebit de oportună pentru viitorul cetățean. Munca devine pentru ei o valoare morală. La aceasta contribuie și tactul pedagogic al profesorilor, precum și contactul cu muncitorii bine calificați, pasionați pentru meseriile lor și care transmit această pasiune „ucenicilor” lor. De pildă, atelierul de marochinărie este îndrumat de Eugenia Rășinar, care lucrează de 12 ani la fabrica de pielărie „Căprioara”.

Am umblat prin toate cele nouă ateliere și am fost impresionat de atmosfera de bună dispoziție ce domnea acolo. Elevii lucrau cu plăcere și cu interes. Toți cei întrebați mi-au declarat că doresc să obțină calificarea și că părinții lor ar fi mulțumiți de această realizare.

Dincolo de faptele — puține — relatate, să privim lucrurile și în alt context. Este vorba, aici, de un întreg complex de factori. Înțelegerea rolului educativ al muncii, simțul gospodăresc, preocuparea pentru viitorul elevilor, în sfîrșit, perfectă conlucrare a tuturor factorilor de răspundere. La urma urmelor, pe toți ne interesează să formăm un tineret sănătos și folositor societății. Problema este de a ști să alegem cele mai bune mijloace pentru atingerea acestui țel. Cred că, în ansamblul preocupărilor, modul în care se desfășoară pregătirea tehnico-productivă a elevilor Liceului din Sebeș, este un bun exemplu.

VIOREL ȘTIRBU

Diplomă de bacalaureat și certificat de muncitor calificat

Două clădiri moderne, una situată în centru, alta în zona industrială, definesc coordonatele actuale ale activității, mult îmbogățite, desfășurate de elevii din Sinaia.

„Primele rezultate concrete și deosebit de valoroase le-au avut anul trecut — ne spune directorul Liceului din Sinaia, prof. Rapcea Constantin — cînd aproximativ o sută de tineri (absolvenți ai liceului nostru și ai liceelor din Cîmpina și Breaza) au solicitat să continue pregătirea, pentru a intra ca muncitori la mecanică fină, în secțiile moderne ale Uzinei de mecanică fină din Sinaia.

Anul acesta, perioada începutului fiind depășită, imbinarea strînsă a activității de învățatură cu munca în uzină a devenit un fenomen ce definește întreaga viață a școlii noastre. Sute de elevi lucrează în marea familie muncitorească a uzinei, mulți fiind instruiți de părinți sau de rudele lor, de prietenii apropiați ai părinților. În aceste condiții, deprinderea meseriilor de înaltă tehnicitate,

solicitată de piesele cu dimensiuni măsurate pînă la microni, din domeniul mecanicii fine, se realizează cu mult succes, atît pentru pregătirea practică, cît și pentru orizontul teoretic al elevilor.

Sperăm să ne numărăm în primul eșalon al liceelor care să ofere elevilor, o dată cu diploma de bacalaureat, certificatul de muncitor calificat — definește prof. Rapcea Constantin finalitatea acestei importante activități. Dar elevii Liceului din Sinaia fac practică nu numai la Uzina de mecanică fină. Li întîlnim astfel în industria alimentară, în industria hotelieră (să nu uităm că Sinaia este una din cele mai mari stațiuni turistice ale țării) și în unitățile cooperatiste meșteșugărești.

Pentru seriozitatea și rivna lor, ei se bucură pretutindeni de aprecierea colegilor lor mai vîrstnici de muncă, precum și a cadrelor de conducere din întreprindere.

L. HARALAMBIE

Puncte de vedere

Atelierele școlare la sate

Cu privire la opiniile prof. Vrancea Trăienescu publicate în revista „Tribuna școlii” (11 noiembrie 1972), mă declar oarecum nesatisfăcut de modul în care autorul vede rezolvată problema în școala satească.

Citez: „În mediul sătesc, unde condițiile nu permit (și de ce nu? n.n.) calificarea într-o meserie de profil industrial, de ce n-am lupta pentru pregătirea elevilor pentru a sluji interesele agriculturii?”

Dar de ce numai interesele agriculturii și nu în general ale economiei naționale, sau să-i inițiem măcar și în tainele altor meserii tot atît de frumoase și înălțătoare, spre care aspiră unii elevi?

Munca productivă a depășit de mult granițele unor forme de activitate extrașcolară, ajungînd în prezent la aceea de materie de studiu în cadrul școlii tocmai pentru a stabili o relație mai strînsă între școală și producție. Avînd în vedere posibilitățile și condițiile de care dispunem, noi cei din mediul rural, cît și cei din mediul urban, avem obligația să contribuim din plin la dezvoltarea multilaterală a personalității elevului, la pregătirea în general a tineretului pentru a putea face față sarcinilor fărîșii societății socialiste multilateral dezvoltate.

Este puțin probabil că un specialist de la nivelul comunei (inginer sau medic veterinar) ar putea să contribuie din plin la formarea elevilor ca specialiști în aceste domenii, ținînd seama de numărul mare al elevilor, al unităților școlare, precum și de obligațiile profesionale ale specialiștilor respectivi. Cred că este timpul să acționăm cu mai multă hotărîre pentru diversificarea meseriilor, și nu limitarea pregătirii tehnico-productive la una sau două meserii specifice mediului în care școala își desfășoară activitatea.

Dacă analizăm pe o perioadă de cîțiva ani în urmă situația promovărilor clasei a VIII-a a școlii generate din mediul rural și faptul că circa 75 la sută din aceștia au terminat, sau sînt în curs de absolvire a diferitelor școli profesionale și licee de specialitate cu cel mai divers profil, concluzia vine în mod firesc să sprijine cele afirmate mai sus.

Prof. MARIN N. LISENCHÉ
Școala generală Sloboz a,
comuna Păltiniș, jud. Botoșani

TINERETUL ȘCOLAR și realitățile economiei locale

— În actualul cincinal și în perspectiva anilor următori, economia județului Teleorman se va dezvoltă într-un ritm superior celui prezăcut pe ansamblul industriei naționale. În structura economică capătă o însemnată pondere ramurile construcției de mașini, chimiei, extracției de țitei etc. Aceasta presupune, printre altele, cadre cu studii superioare și medii, maiștri și muncitori cu înaltă calificare. Am dori să știm ce preocupări există, pe plan local, în această direcție?

— Desigur, investițiile sporite alocate județului nostru se convertesc în obiective economice care solicită tot mai multă forță de muncă. O parte din necesar se acoperă cu cadre repartizate pe plan central, prin învățământul de specialitate și la locul de muncă. În unitățile județului, însă, nu ne putem rezuma numai la acesta, deoarece nu rezolvăm problema. Nu putem uita că în fiecare an ies pe porțile școlilor noastre de cultură generală noi serii de absolvenți care pot și trebuie să desfășoare o activitate utilă societății prin însușirea unei profesii în funcție de nivelul de cunoștințe acumulate. Pe bună dreptate, secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a indicat să se realizeze o apropiere firească între școală și dezvoltarea social-economică a fiecărui județ, care să permită tineretului o integrare mai rapidă în producție, în consens cu nevoile locale. De aceea, în prezent, sub îndrumarea Comitetului județean de partid, inspectoratul școlar, Casa compului didactic, conducerea școlilor au trecut deja la unele măsuri.

— În ce se concretizează, practic, aceste preocupări?

— Este vorba în primul rând de inițierea unui studiu care a urmărit, printre altele, o inventariere a forței de muncă în perspectivă pentru a stabili numărul necesar de muncitori, tehnicieni, maiștri, subingineri, ingineri, precum și specialitățile acestora, pe baza planului de dezvoltare a județului. Am inițiat, în același timp, acțiunea de prezentare a locurilor de muncă, în fața celor chemați să realizeze orientarea școlară și profesională în raport de aptitudinile și opțiunile elevilor și nevoile reclamate de viață, prin dezbateri, întâlniri ale profesorilor și cadrelor din întreprinderi. A fost tipărit un „album-expoziție” care, prin grafice, imagini, date statistice și texte, prezintă dezvoltarea în perspectivă a județului Teleorman, ramurile noi ce se vor crea.

— L-am văzut. Este frumos realizat și cred că pentru cadrele didactice constituie un util și eficient instrument de lucru.

— De aceea, am și dotat toate școlile cu câte 2-3 seturi, cu afișe și fotogazete tipărite, care prezintă eroii zilelor noastre, din întreprinderile județului. În fiecare școală s-au întocmit planuri de măsuri privind orientarea școlară și profesională a elevilor care cuprind acțiuni ca: prezentarea unor monografii profesionale, a rețelei de întreprinderi și a școlilor pregătitoare de cadre, îndeosebi cele specifice județului.

— Putem spune, deci, că procesul de pregătire a viitoarelor cadre se află în plină desfășurare.

— Da. Avem unele rezultate care dovedesc că sîntem pe un drum bun. Am generalizat experiența unor școli ca cele din Roșiori de Vede, Zimnicea, Turnu Măgurele, Casa de copii Siliștea și altele, care au stabilit atelierelor un profil adecvat structurii economice a localităților respective și a județului. Spre exemplu, la Roșiori, funcționează ateliere cu plan de producție unde pre-

Interviu
cu

Prof. TEODOR ROMAN,
secretar al
Comitetului județean
Teleorman al Partidului
Comunist Român

gătirea este asigurată de cadrele de la Întreprinderea textilă „Teleormanul”, cu dotare asemănătoare condițiilor în care absolvenții vor lucra în producție. Școlile din Alexandria au organizat cu peste 600 de elevi activitatea practică direct în unitățile în curs de dezvoltare: Fabrica de panouri și tablouri electrice, Întreprinderea de aparataje și accesorii pentru instalații în construcții, I.I.S. „Islaz”. De altfel, în județul nostru elevii sînt pregătiți în meserii ca: electrotahnică, lăcătușărie, mecanică auto, textile, țesut covoare, tâmplărie-dulgherie, chimie, extracția țiteiului și altele care răspund unor opțiuni diverse. Deși, deocamdată, într-un număr mic, față de cel al atelierelor, totuși s-au încheiat convenții cu întreprinderile patronatoare pentru unele reperi executate de elevi, iar valoarea producției planificate a se realiza însumează aproape 600 000 lei. Avînd în vedere utilitatea și valoarea educativă a unor asemenea forme de pregătire productivă, le vom extinde la cît mai multe școli.

— În economia județului dv., are mare pondere agricultura.

— Este adevărat. Avem două sisteme naționale mari de irigații și, de aceea, am lărgit aria de pregătire a cadrelor pentru întreținerea și exploatarea acestora. Ca urmare a modernizării agriculturii, a dotării acestora cu mijloace mecanizate, volumul forței de muncă va scădea. Dar, ceea ce va rămîne, va trebui să aibă un nivel de pregătire foarte ridicat.

— Aveți suficiente rezerve de tineri în cadrul satului sau, dimpo-

trivă, se remarcă o anumită tendință, în rîndurile lor, de a părăsi satul?

— Există această tendință și, de aceea, trebuie să dezvoltăm acele activități care să-i facă pe elevi să îndrăgească meseriile agricole: de crescători de animale, de mecanizator agricol, de legumicultor, agronom etc. Avem licee cu profil agricol în care se studiază sisteme de irigații și îmbunătățiri funciare, zootehnie, medicină veterinară, școli de mecanizare a agriculturii. Dezvoltăm în liceele sătești și școlile generale rurale activități productive cu profil agricol, în care scop sînt în curs de organizare microferme pentru producerea semințelor, cultivarea semințelor, cultivarea cerealelor, a legumelor, creșterea animalelor și altele. Vrem să le dezvoltăm astfel încît școlile cu inter-nate să-și asigure legume și carne pe această cale, iar celelalte să valorifice produsele realizate în scopul autodotării.

— Dacă vreți să mai faceți câteva precizări privind orientarea absolvenților de licee spre unitățile productive.

— Cu aceștia se acționează în două direcții principale. Cu cei care au absolvit cu ani în urmă am purtat discuții, am organizat vizite la întreprinderile din județ. Mai mult, am realizat două filme cu cei care continuau să bată la porțile unităților pentru a ocupa un post de funcționar sau, pur și simplu, se mulțumesc să-și întrețină părinții, deși au depășit vîrsta de 18-20 ani. Pe baza aspectelor filmate pe concret, am organizat discuții comune cu părinții și cei în cauză, am invitat muncitori și ingineri din întreprinderi care să le prezinte meseriile pentru care se pot califica. Rezultatul imediat este acela că, în prezent, sînt deja calificați la locul de muncă circa 400 de absolvenți, iar acțiunea continuă.

— Ce măsuri s-au luat în județul Teleorman pentru pregătirea tehnico-productivă a elevilor?

— Școlile au fost îndrumate și sprijinite să înființeze și să doteze, corespunzător programei și posibilităților locale ateliere-școală. Pentru aceasta, biroul Comitetului județean de partid a constituit colective cu răspunderi permanente, care, împreună cu conducerea întreprinderilor și ale școlilor, să treacă la înființarea și dotarea atelierelor, în scopul asigurării funcționalității lor, stabilirea profilului, precum și recrutarea și pregătirea cadrelor apte să asigure, în condiții optime, in-

Lecție în cabinetul de științe sociale al Liceului din Olteni.

struirea tehnico-productivă a elevilor. Asemenea preocupări se concretizează în faptul că, în prezent, elevii desfășoară activități productive în 300 ateliere-școală, și pe 167 loturi agricole.

— Cum este condiționată așezarea învățămîntului liceal, profesional și tehnic în funcție de nevoile județului?

— În momentul de față, funcționează un grup școlar de chimie și unul de îmbunătățiri funciare, la Turnu Măgurele, altul la Alexandria, pentru construcții industriale și civile, școli profesionale pentru mecanizatori agricoli la Brînceni și Roșiori de Vede și un liceu profilat pe zootehnie, precum și un liceu economic. Am transformat Liceul din Videle, care acum pregătește cadre pentru extracția și prelucrarea țiteiului. Am înființat, la Roșiori de Vede, un grup școlar pe lângă Uzina de reparat material rulant, iar pentru viitoarea fabrică de rulmenți ne preocupăm de crearea unui puternic grup școlar.

— Aceștia primesc și eleve?

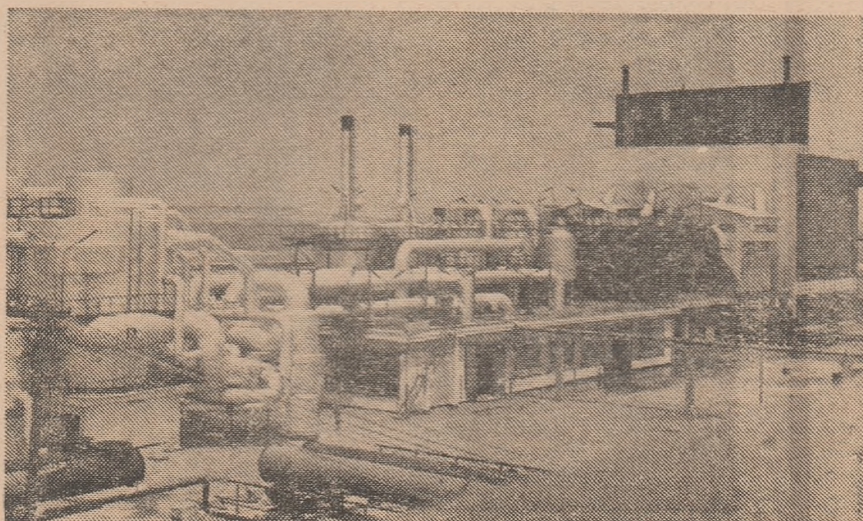
— Da.

— Oare toți elevii pe care-i pregătiți pentru nevoile economiei locale vor rămîne să lucreze aici?

— Așa ar fi ideal. Și, ca să trecem din domeniul idealului în cel al realului, am luat măsurile la care m-am referit. Mai mult, vrem să determinăm conducerea întreprinderilor să desfășoare o activitate mai concretă cu elevii, îndeosebi cu cei care vor să urmeze la facultate. Eventual, să încheie contracte cu ei, să le asigure. În felul acesta n-ar mai fi puse ministerele tutelare în situația de a aduce cadre de la Birlad sau Brașov. Atrăgînd cadre locale, le asigurăm stabilitatea, rezolvăm multe probleme privind asigurarea locuințelor, încadrarea soților etc. Sperăm că cei în drept vor fi receptivi la aceste propuneri și le vor da curs.

— Aș vrea să-mi relațai, în încheiere, un fapt important din viața învățămîntului teleormănean.

— Chiar voiam să vă vorbesc despre așa ceva. Ne-am propus să construim, cu contribuția elevilor, a cadrelor didactice, a organizațiilor de tineret o „Casă a tehnicii productive” care va grupa ateliere cu profiluri asemănătoare celor ale întreprinderilor din județul nostru. Aceste ateliere vor fi dotate cu utilaj modern. În ele, elevii vor lucra pentru și sub îndrumarea întreprinderilor. Pe bază de program și plan de producție. Valoarea investiției va fi de șase milioane lei, fonduri realizate în cea mai mare parte din activitățile patriotice ale tineretului. Macheta a fost aprobată. Urmează să definitivăm proiectul. Elevii care vor lucra aici, vor primi, la absolvirea școlii, și atestarea într-o meserie.

Combinatul de îngrășăminte chimice din Turnu Măgurele

OCTAVIAN BUZESCU

**...Cu dăruire
și pasiune de comunist**

De la Arad spre Pincota traversează, serpuind prin câteva frumoase comune ardelenesti, prima linie electrică de tren din Europa. Trece printre dealurile Aradului, pe sub podgoriile Șiriei și ale Minișului, pe la Ghioroc și Galșa, unind, prin cele două brio metalice ale sale, oameni și locuri. Veche de peste șaiszeci de ani — a fost construită în 1910 — linia aceasta, împreună cu cele câteva locomotive și vagoane păstrate tot de-atunci, s-a încorporat în peisajul acestor meleaguri, înscriindu-se în existența, în conștiința locuitorilor ca o prezență vie, apropiată, partașă la toate bucuriile și necazurile petrecute de-a lungul atitor ani. La Galșa, linia trece chiar pe la poarta școlii. Trenul își încetinește mersul, ca în fața unei importante stații. Este punctul unde se urcă și coboară cei mai mulți pasageri. Aproape în fiecare dimineață, la sosire, în fața porții, pe elevii îi așteaptă directorul școlii, profesorul IOSIF LULAȘ. I-a intrat în obișnuință gestul acesta, așa cum, de altfel, a intrat în obișnuința fiecărui cetățean din comună să salute acest tren când trece pe la poarta casei sale. Face acest lucru de 23 de ani, de când este director al școlii. L-am întâlnit și eu tot în poarta școlii. Se terminaseră cursurile și și condusesse elevii. Un om blajin, puțin obosit de efortul unei zile de muncă, de efortul multor ani de dăruire în slujba școlii, a satului.

Am stat de vorbă cu Iosif Lulaș câteva ceasuri. Și-a depănat amintiri scumpe din anii de-nceput ai republicii noastre când, împreună cu ceilalți dascăli ai satului a pus umărul la înfăptuirea marilor prefeceri prin care a trecut țara, poporul. „Mi-amintesc, mărturisirea cu nostalgie profesorul Lulaș, cum îmi bătea paznicul primăriei, în toțul nopții, în feareastră și-mi striga „hai domnu-profesor că sintem gata de drum“. Și porneam, așa, cu noaptea-n cap, kilometri întregi: la început să învățăm pe oameni carte, apoi să-i învățăm și să-i convingem să lucreze în colectiv, apoi la însămințări. Au fost ani grei, dar plini de satisfacții, ani despre care le povestesc adesea elevilor mei pentru ca să știe cu ce preț s-a clădit viața pe care o duc acum. Acei ani și toți cei care-au urmat, m-au legat de satul acesta, de fiecare locuitor al său. Nu se face nimic în sat fără sprijinul și prezența mea, dar nici la școală nu se face nimic fără sprijinul, fără participarea fiecărui om din sat. Cineva glumea chiar, odată, pe seama acestei solidarități, spunând că „dacă aş cere consătenilor mei să trecem prin dealul Șiriei ar face-o bucuros“.

M-am convins, în parte de această legătură care există între școală și sat vizitând-o. Toată școala din Galșa — cele 12 clase, atelierile, laboratoarele, terenurile de sport, trotuarele, grădina, totul a fost făcut numai prin munca cetățenilor din sat, prin munca acestor oameni harnici și gospodari, pe care directorul școlii a știut să și-i apropie. Școala, așa cum arată, rivalizează cu multe școli urbane. Dar ceea ce o detașază de multe dintre acestea este curățenia exemplară care domnește peste tot, chibzuiala, spiritul gospodăresc cu care este totul aici orînduit. Aflu că din economiile realizate prin munca elevilor în cooperativă și în atelier, școala se va extinde prin amenajarea unei clădiri părăsitate în care vor fi instalate câteva noi ateliere și o spațioasă sală de sport. Este un proiect al directorului, al acestui neobosit, destoinic și modest om care muncește acolo la Galșa cu pasiune și dăruire de comunist.

MONICA VERDEȘ

PREGĂTIREA UNIVERSITĂȚII

Orientarea psihopedagogică

Trăim într-o societate socialistă, dinamică prin definiție, efervescent creatoare — în toate compartimentele ei. Legea dezvoltării noastre, cu caracter de permanență, este modernizarea tuturor sectoarelor vieții sociale, în lumina indicațiilor conducerii de partid.

Școala se integrează în mod firesc acestui proces profund innoitor. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat, nu o dată, ce sarcini de înaltă responsabilitate revin învățămîntului în opera de edificare a socialismului. Socialismul se construiește cu oameni, cu caractere, care se formează aici, în școală. De aceea, modernizarea acestei instituții esențiale în societatea noastră este un imperativ categoric al momentului pe care îl trăim. Iar modernizarea înseamnă apropiere de problemele vieții, cunoașterea și rezolvarea lor operativă, eficientă, în cadrul și cu mijloacele celei mai avansate tehnologii contemporane.

În această idee s-a desfășurat, la Casa corpului didactic din Iași, dialogul nostru cu un grup de tineri profesori, absolvenți ai învățămîntului superior în anii din urmă. Ne-a interesat să știm, mai ales, în ce măsură reușesc facultățile noastre, în stadiul actual, să pregătească profesori pentru generația tină, pentru schimbul de mîine al societății socialiste.

Au participat la discuții: prof. Rusti Herșcovici (limba germană), de la Liceul nr. 6; prof. Iuliana Dorneanu (chimie), Liceul nr. 2; prof. Cezar Cenușă (limba franceză), Liceul nr. 8; prof. Alexandra Dimitriu (limba franceză), Liceul nr. 8; prof. Virginia Pavel (psihopedagogie), Liceul pedagogic.

Red.: Dv. ați absolvit o facultate, relativ de curînd, în ultimii ani. Considerați că învățămîntul superior v-a pregătit în-ăajuns să fiți profesori, adică instructori și educatori ai tinerei generații?

Rusti Herșcovici: Cred că e necesară mai întîi o disociere, pentru a înlătura orice echivoc, și anume: în universitățile noastre se învață foarte multă carte, se pregătesc adică, aici, adevărați specialiști. Dar, așa spune eu, nu în aceeași măsură sînt ajutați studenții să devină profesori... E ca și cînd ar exista intenția de a pregăti savanți în sine, care se vor exercita în gol, și nu niște oameni ce trebuie să fie utili societății.

Iuliana Dorneanu: Pentru că am înțeles ideea colegului meu, eu aș plasticiza-o într-o expresie. Cînd studenții termină o facultate și sînt repartizați, ca profesori, la o școală o dată ajunși acolo, ei par a fi un fel de ființe picate din lună! Cel puțin eu acest sentiment l-am avut, în 1970, cînd am fost numită la liceul unde lucrez.

Red.: Să precizăm lucrurile! Ce reproșați, de fapt, învățămîntului superior, în

pregătirea dv. pentru catedră, pentru profesoriunea de dascăl?

Cezar Cenușă: În nici un caz pregătirea de specialitate, cum s-a și spus aici. Aceasta este ireproșabilă. Le rămînem, în această privință, recunoscători profesorilor noștri, pentru strădaniile, competența lor. Nu sîntem însă deloc mulțumiți de pregătirea psihopedagogică pe care am primit-o în facultate, de cea metodică... Vreau să fiu bine înțeles: e vorba de obiecții pe care le adresăm nu profesorilor noștri, ci sistemului nostru de învățămînt superior, așa cum arată el acum — sau, mai bine-zis, cum arăta pînă acum cîtiva ani, cînd ne-am încheiat studiile noi, cei aflați aici, la această discuție. Poate că principala vină pentru serioasele noastre lacune ce țin de pregătirea psihopedagogică și metodică o poartă Ministerul Educației și Învățămîntului, care n-a reușit să transpună în practică, pînă acum, prețioasele indicații ale conducerii noastre de partid, privind apropierea învățămîntului de problemele vieții.

Red.: Dv. vorbiți de „pregătirea de specialitate“ pe care o separați de instruirea

psihopedagogică, facultate, de fapt, în

Alexandru fac acces la ca viziune a superior hoppedagogică a tire de ș din! Dar gătirea și facultate. profesorii pedagogică a i tati ca p compleme și nu ca ar trebu; adoptă a „Acceptă“ gogică, să logia oopi purile lec vechi, du vreme. A necesar! schimbata bun, fără este copil blemele e De aici, a din lună“, de faculta vorba to

Red. : F plinelor practicii i rii genera

Rusti I mele (197 pedagogie, pilakui, ur 30 de ore curs de p rali!, 60 d două curs- la două s asemenea Ni s-a VO tulare, de planuri de tice, verig prin desco mare joc la școală, periență, s specialitat gică: în a asistente l săptămîna Iași profes finală — cială trat

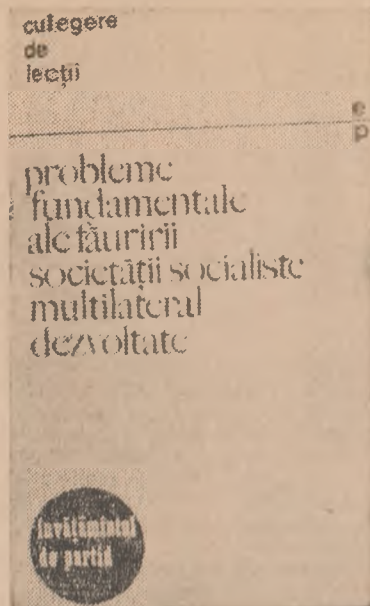
Virginia Lucrurile n-am aflat n-am fost

Panoramic ieșean — centrul universitar

CARTEA POLITICĂ

O nouă culegere de lecții pentru învățămîntul de partid

Convorbire cu prof. univ. dr. SERGIU TAMAȘ,
de la Academia de științe social-politice „Ștefan Gheorghiu”

Un nou volum din ciclul de culegeri de lecții elaborate de activiști de răspundere din aparatul de partid și de stat, cadre didactice de la Academia „Ștefan Gheorghiu”, publiciști etc., a apărut în Editura politică și se găsește spre difuzare în librării.

Acest al patrulea volum (din ciclul de șase care urmează să apară) cuprinde o serie de lecții destinate, prin tematica lor, unor cercuri și cursuri cu o largă extindere. Este vorba de lucrarea intitulată „Problemele fundamentale ale făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate”, volum care a fost coordonat de Constantin Moisuc și Sergiu Tamaș.

Pentru a informa pe cititorii noștri despre problemele cuprinse în acest volum am solicitat unuia dintre coordonatori, prof. univ. Sergiu Tamaș, să comenteze pentru cititorii revistei noastre câteva din problemele mai deosebite abordate în această lucrare.

— Volumul consacrat problemelor fundamentale ale făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate răspunde unei „comenzi sociale”, fiind cerut de cei

ce urmează învățămîntul de partid și de cei interesați să aibă la îndemînă o lucrare de sinteză asupra perspectivelor deschise dezvoltării patriei noastre de Conferința Națională a P.C.R. din Iulie 1972. Prin structura și conținutul ei, această culegere de lecții îndeplinește și funcțiile unei monografii întrucît acoperă, într-o viziune unitară toate compartimentele societății noastre. În acest scop capitolele manualului sint grupate în patru secțiuni, care, succesiv, sînt consacrate naturii societății socialiste multilaterale dezvoltate, programul P.C.R. de dezvoltare rapidă a economiei, procesului de omogenizare crescîndă a societății și perfecționării conducerii sociale, participării României la circuitul mondial de valori materiale și spirituale.

Autori de o înaltă competență politică și științifică explorează în profunzime procesele caracteristice făuririi unei societăți moderne dezvoltate multilaterale, pe teritoriul patriei noastre.

— Cui se adresează în mod special această culegere de lecții ?

— Cursanții încadrați în diverse forme de învățămînt, cit și cei interesați să studieze problemele actuale ale societății noastre găsesc în acest volum teme de mare interes cum ar fi : conținutul și direcțiile principale ale făuririi societății socialiste multilaterale dezvoltate, perfecționarea conducerii economico-sociale, dinamica și factorii creșterii economice, dezvoltarea multilaterală și echilibrată a economiei, repartizarea judicioasă pe teritoriu a forțelor de producție, implicațiile revoluției științifice și tehnice, mutațiile în structura socială. O serie de lecții sînt consacrate politicii externe a țării noastre și activității P.C.R., în mișcarea comunistă internațională.

O atenție deosebită s-a acordat delimitării noii etape de evoluție socială. În lecțiile elaborate de Vasile Nichita și Ioan Tatu sînt relevate principalele caracteristici ale unei societăți socialiste multilaterale dezvoltate. Clarificările teoretice servesc drept călăuză pentru înțelegerea programului economic și social inițiat de P.C.R. În această ordine de idei considerăm valoroasă lecția lui Ion Șt. Ion consacrată repartizării judicioase pe teritoriu a forțelor de producție, organizarea și sistematizarea teritoriului, a orașelor și satelor, în cadrul căreia sînt elucidate măsurile menite să antreneze la o viață modernă și dinamică acele zone ale țării care au rămas în urmă din punct de vedere economic.

Desigur, amplele schimbări prin care trece societatea românească se datoresc, în primul rînd, revoluției socialiste. Dar aceasta are loc astăzi în condițiile desfășurării revoluției științifice și tehnice. Cele două procese sînt convergente și implicațiile economice, sociale și politice pentru țara noastră formează obiectul unei interesante lecții elaborate de Valter Roman. Din secțiunea finală a volumului consacrat participării României la circuitul mondial de valori materiale și spirituale recomandăm lecția elaborată de Ștefan Andrei și Nicu Bujor în care sînt prezentate eforturile P.C.R. pentru întărirea colaborării și unității partidelor comuniste și muncitorești, a tuturor forțelor antiimperialiste.

În ansamblul său, volumul încearcă să dea o imagine sintetică a locului și rolului societății românești în lumea contemporană.

O caracteristică a tuturor lecțiilor este orientarea lor prospectivă, abordarea problemelor actuale în perspectiva deceniilor următoare. Considerăm că asemenea viziune permite să se înțeleagă mai profund efortul P.C.R. de a scoate România din starea de țară aflată în curs de dezvoltare, și dificultățile care trebuie învinse prin activitatea unitară a întregului popor.

Științe sociale

TRIBUNA ȘCOLII Nr. 72 din 2 decembrie 1972

Plenara C. C. al P. C. R. din 20—21 noiembrie 1972

Un eveniment politic de maximă însemnătate

Abordând probleme de mare însemnătate ale activității partidului și statului, ale muncii întregului popor pentru îndeplinirea hotărârilor Congresului al X-lea și ale Conferinței Naționale ale partidului, prilejuind un amplu dialog și schimb de experiență, adoptând documente de uriașă valoare teoretică și practică, Plenara C.C. al P.C.R. din 20—21 noiembrie 1972 se înscrie în efervescenta istorie a acestor ani, ca un eveniment politic de covârșitoare importanță. Deschise de cuvântarea secretarului general al partidului, strălucită sinteză a înfăptuirilor economiei românești din primii ani ai actualului cincinal, model de investigație și prospectare științifică a viitorului, lucrările Plenarei au avut astfel, creat de la bun început cadrul propice de analiză, de dezbateri și decizii; numeroasele propuneri și opinii exprimate de peste 230 de participanți în cadrul comisiilor de lucru și în plen, îndreptățesc pe deplin această apreciere, conferind lucrărilor Plenarei „dimensiunile unui adevărat Congres”.

Expunerea secretarului general al partidului, evidențiind încă o dată remarcabila contribuție pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu o aduce la fundamentarea politicii partidului, a schițat mai înainte de toate coordonatele definitorii ale avântului pe care l-au marcat ultimii doi ani în dezvoltarea economico-socială a țării. O producție industrială suplimentară de 14,5 miliarde lei, dezvoltarea accelerată a acelor ramuri care au un rol hotărâtor pentru progresul economic al țării, creșterea simțitoare — conform orientărilor stabilite de partid — a ponderii produselor noi sau re proiectate, modernizarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, inițierea unui amplu

program de irigații, desecări și ameliorare a solului și în directă legătură cu aceasta obținerea unor recolte de cereale fără precedent în analele agriculturii românești, devansarea creșterii produsului social, — pentru întâia oară — de către creșterea venitului național, ridicarea bunăstării materiale și spirituale a celor ce muncesc — lată în lăunți mari succesele anilor 1971—1972; succese ce confirmă încă o dată, cu puterea faptelor, justetea liniei politice a partidului, realismul prevederilor cincinalului, constituind totodată o edificatoare expresie a încrederii cu care întregul popor armează politica partidului, a hotărârilor tuturor oamenilor muncii de a nu precupeți nici un efort în opera de făurire a societății socialiste multilateral dezvoltate pe pământul românesc.

Locul central în expunerea secretarului general al partidului, în lucrările Plenarei l-au ocupat obiectivele planului de dezvoltare economico-socială a României pe anul 1973. Vorbind despre acest plan trebuie subliniat în primul rând concepția nouă care a stat la baza elaborării lui, concepție care a avut în vedere corelarea și integrarea în obiectivele sale a angajamentelor asumate de colectivele de oameni ai muncii, sub forma unor planuri suplimentare. Astfel, pentru prima dată în cadrul economiei noastre planificate, planul are — la unii dintre indicatorii săi de bază — prevederi minimale, corespunzătoare sarcinilor inițiale înscrise în planul cincinal, și prevederi maxime care încorporează și angajamentele asumate în întrecerea socialistă. În chip firesc, s-a subliniat la Plenară că la indicii calitativi planul nu poate avea decât un nivel maxim, evidențiindu-se și pe această cale orientarea stabilită de partid de

a asigura desfășurarea activității economice la parametri superiori de eficiență și calitate. În expunerea sa, secretarul general al partidului a atras, în același timp atenția că planul pe 1973 este unitar și obligatoriu de îndeplinit în prevederile sale maxime.

Un alt element de noutate al planului pe 1973 este faptul că, potrivit indicațiilor conducerii partidului, în acest an s-a reușit concretizarea în mai mare măsură a planului în produse fizice, de care are practic nevoie economia națională atât pe piața internă cât și la export. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că acest mod de planificare trebuie adoptat și de ministere, centrale și întreprinderi industriale, care au sarcina ca până la sfârșitul acestui an să nominalizeze întreaga lor producție, până la ultimul reper și subansamblu.

În continuare, secretarul general al partidului a stăruit asupra căilor principale pentru dezvoltarea într-un ritm accelerat a economiei naționale, asupra direcțiilor în care trebuie concentrate eforturile noastre pentru ca sarcinile de plan să fie realizate la timp și la nivelul lor maxim: folosirea intensivă a capacităților de producție; întreținerea corespunzătoare a mașinilor și utilajelor; asigurarea aprovizionării tehnico-materiale, punerea deplină în valoare a resurselor materiale existente în țară; respectarea riguroasă a termenelor și volumelor contractelor; îmbunătățirea cooperării între întreprinderi; reducerea normelor de consum, de energie electrică, de combustibil, în care scop va trebui creată o adevărată acțiune de masă, cu caracter permanent; gospodărirea rațională a fondurilor fixe; reducerea costurilor de producție și a cheltuielilor materiale pe unitatea de produs; accelerarea vitezei de rotație a fondurilor de producție și de circulație; sporirea mai accentuată a productivității muncii; îmbunătățirea calității produselor, toate vizând în ultima instanță creșterea eficienței economice, ridicarea rentabilității oricărei activități productive. Pe larg, secretarul general al partidului s-a oprit și asupra problemelor agriculturii, asupra domeniilor prioritare ale cercetării științifice, asupra asigurării și calificării forței de muncă, asupra necesității realizării la termenele planificate a investițiilor, precum și a extinderii participării țării noastre la schimbul mondial de valori, la diviziunea internațională a muncii.

Lucrările plenarei, ampla cuvântare a tovarășului Nicolae Ceaușescu au acordat o deosebită atenție problemelor ridicării continue a bunăstării și civilizației poporului român, confirmând încă

SILVIU ACHIM

(Continuare în pag. a 11 a)

o dată că țelul suprem al politicii partidului și statului nostru este creșterea nivelului de trai material și spiritual al maselor populare. De o uriașă însemnătate este în acest context faptul că realizarea prevederilor suplimentare ale planului pe 1973 se va repercuta favorabil asupra condițiilor de viață ale celor ce muncesc: veniturile bănești totale ale populației vor cunoaște un spor substanțial față de prevederile inițiale, aceasta în condițiile în care spre deosebire de multe alte țări ale lumii, indicele general al prețurilor rămâne la un nivel constant scăzut. Subliniind preocuparea permanentă a partidului pentru creșterea continuă a veniturilor oamenilor muncii, pentru îmbunătățirea cointeresării materiale corespunzător principiilor socialiste de retribuție — în acest sens edificatoare sînt chiar lucrările plenarei în care s-a subliniat necesitatea introducerii cu fermitate a acordului global în construcții și în alte sectoare de activitate industrială — partidul veghează la înfăptuirea lor în spiritul normelor de etică și echitate socialistă, prin recunoașterea și recompensarea materială și morală a muncii pe măsura efortului depus și a realizărilor obținute — militează activ pentru înlăturarea tendințelor de a obține venituri fără muncă, a manifestărilor de parazitism social etc.

Este bine știut că perfecționarea organizării și conducerii economiei naționale, îmbunătățirea formelor și metodelor de conducere a vieții sociale constituie o preocupare permanentă a partidului și statului nostru. Plenara din 20—21 noiembrie 1972 a marcat și pe această linie un moment important, prin măsurile de perfecționare a activității comitetelor județene, municipale și orășenești ale P.C.R., a consiliilor populare județene, municipale și orășenești, de îmbunătățire a repartizării muncii în cadrul acestora, măsuri menite să ducă la o mai bună coordonare a problemelor vieții social-economice, să evite suprapunerile și paralelisme, să confere în ultimă instanță organelor de partid și de stat mai multă competență și operativitate în rezolvarea problemelor politice, social-economice, culturale cu care sînt confruntate.

În același timp Plenara a înscris noi măsuri îndreptate spre perfecționarea cadrului organizatoric favorabil participării largi și conștiente a maselor de oameni ai muncii la soluționarea tuturor problemelor dezvoltării noastre economico-sociale. Adoptînd măsuri de îmbunătățire a activității comitetelor și consiliilor oamenilor muncii, prin organizarea consiliilor de control muncitoresc și a comisiilor pe domenii hotărîtoare ale activității productive în unitățile economice care vor ac-

ționa pe baza unui program de lucru concret și sprijinindu-se pe o largă participare a oamenilor muncii, Plenara a marcat un nou pas pe linia largirii democratizării orînduirii noastre, pentru întărirea legăturilor partidului cu masele de oameni ai muncii.

Document programatic de inestimabilă valoare, principială și practică, cuvîntarea secretarului general al partidului la Plenara C.C. al P.C.R. din 20—21 noiembrie 1972 constituie o prețioasă sursă de învățăminte pentru cadrele didactice care predau științele sociale, pentru toți membrii corpului profesoral. Dincolo de chemarea vibrantă adresată fiecărui om al muncii și cu acest prilej de tovarășul Nicolae Ceaușescu, de a face totul pentru înfăptuirea politicii partidului în domeniul său de activitate, ampla sa expunere, ținută la puțină vreme după cuvîntarea la Consfătuirea cadrelor didactice care predau științele sociale în învățămîntul superior, aduce, pe baza unei analize științifice a practicii sociale, numeroase aprecieri și precizări noi, de natură teoretică, care trebuie să-și gă-

sească neîntîrziat locul în lecțiile de științe sociale. Dezbaterile în cadrul acestora, a vastei problemei înscrise pe agenda de lucru a Plenarei trebuie să stăruie clar asupra acestor aspecte noi, să pună în evidență preocuparea susținută a partidului nostru pentru perfecționarea conducerii și organizării vieții economice-sociale și, în acest context, originalitatea soluțiilor oferite de partidul nostru problemelor construcției socialiste, aportul său creator la îmbogățirea tezaurului teoretic al marxism-leninismului.

Numai astfel, lecțiile de științe sociale reflectînd aspectele actuale ale politicii partidului, strălucit sintetizate și în documentele Plenarei, așa cum o cere conducerea partidului, își pot aduce o contribuție de covârșitoare importanță la lămurirea problemelor teoretice și-n egală măsură la înțelegerea de către elevi a fenomenelor actuale, la pregătirea tineretului pentru a participa activ și entuziasmat la munca întregului popor pentru făurirea socialismului multilateral dezvoltat pe pămîntul României.

Spirală

la noi, la Braiila, s-a creat in toamna anului 1899 Societatea Culturala Bulgara care, mai tirziu, dupa eliberarea tarii, a devenit Academia Bulgara.

Razbolul ruso-romano-turc din 1877-1878 a adus independenta Romaniei, Serbiei si Muntenegrului, ca si autonomia partiala a Bulgariei. Alaturi de armatele rusesti si romaneesti s-au format si acum detașamente de voluntari bulgari. Detașamentele bulgare venite din Rusia au fost mult sporite prin voluntarii bulgari din Romania, centrul de organizare al tuturor acestor detașamente fiind situat lângă Ploiești.

Deși limita cronologică a consultației noastre o formează acest război, trebuie să adăugăm că emigranții greci și, mai ales, albanezi au continuat să acționeze la București, bucurându-se de sprijinul guvernului și poporului român.

Repere în organizarea cabinetului de istorie

Articolele anterioare prezentate la această rubrică au tratat de cele mai multe ori aspectul funcționalității, utilității cabinetului școlar de istorie, aducând argumente convingătoare în demonstrarea necesității unui atare cabinet în orice școală, indiferent de gradul ei de dezvoltare.

Prezentul material își propune de data aceasta analiza unor modalități practice de amenajare a cabinetelor școlare.

Realizarea în bune condiții a cabinetului școlar de istorie, astfel încât acesta să corespundă scopului propus, implică o analiză matură privind posibilitățile și modalitățile de amenajare. Este absolut necesar ca, în momentul în care se hotărăște înființarea cabinetului școlar de istorie, colectivul desemnat în acest scop să aibă în vedere, în mod realist, scopul propus, modalitatea de realizare, posibilitățile ulterioare de înzestrare și posibilitățile concrete ale școlii respective.

O primă problemă importantă care se desprinde din cele enunțate mai sus o constituie analiza judicioasă a spațiului de care dispune unitatea respectivă, găsirea unor modalități pentru

exploatarea totalitară a spațiului disponibil. Este drept că, în funcție de spațiul disponibil, poți proiecta amplasarea viitorului cabinet.

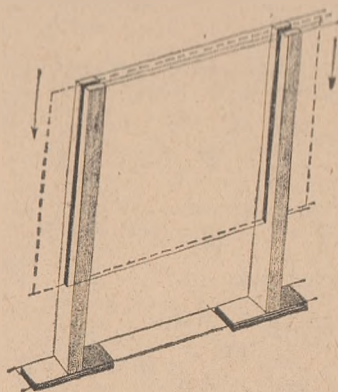

Fig. 1

Importanța cabinetului în modernizarea predării obiectului respectiv, faptul că acest laborator extrem de util va fi folosit cu precădere în viitor, impun din partea conducerii școlilor mai multă înțelegere în repartizarea spațiului necesar pentru realizarea lui.

De asemenea, nu trebuie lăsată numai pe seama profesorilor de istorie munca organizatorică a cabinetului, ci trebuie antrenat un număr mare de colaboratori.

În cazul cînd, datorită unor realități evidente, spațiul nu permite realizarea unui cabinet de proporții, se pot obține rezultate foarte bune dacă se face mai mult apel la spiritul de inventivitate, creativitate și fan- tezie.

Aș sugera în această direcție

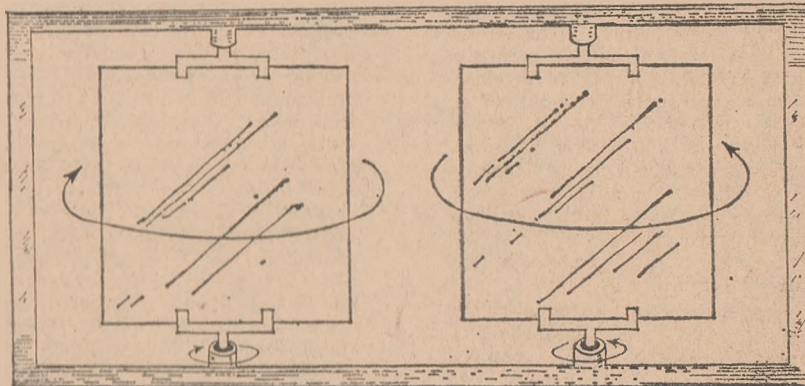

Fig. 2

ca, acolo unde spațiul este restrîns și nu se poate realiza un cabinet stabil de proporții, să se confecționeze două sau trei panouri care să ofere o maximă funcționalitate. Aceste panouri să fie montate în clasa unde se desfășoară activitatea claselor a IV-a sau a VIII-a la școlile generale sau a XII-a la liceu. În panourile respective se vor putea introduce grupaje tematice de materiale aplicate pe cartoane în

funcție de clasa respectivă și rezultatele pe care le urmărește profesorul de specialitate. (Vezi fig. 1).

Cartoanele pe care sînt grupate materiile constituie cea mai bună dovadă a capacității de creație și sinteză a profesorilor respectivi, intrînd, în același timp, în patrimoniul școlii. Ele sînt păstrate într-un anumit loc de unde sînt aduse în funcție de necesitățile respective.

Altă modalitate de expunere a materialului care dă o pronunțată notă estetică, de stabilitate, dar și de funcționare în același timp, o constituie realizarea unor panouri care să aibă dimensiunile, aproximative, 1,25/1 m. susținute pe o șină metalică aplicată în perete cu posibilitatea de rotire în jurul unui ax. În cadrele acestor panouri rotative se introduc cartoane cuprinzînd pe ambele fețe o anumită tematică. (Vezi fig. 2).

Abordînd problema modalității de realizare a unui asemenea cabinet, precizăm că cei ce își propun un atare scop trebuie să-și întocmească o tematică despre problemele ce urmează să le illustreze. După alcătuirea tematicii se va urmări asigurarea fondului de material expozițional necesar. În această direcție, Muzeul de istorie al Republicii Socialiste România răspunde solicitărilor numeroaselor școli, punînd la dispoziție seturi de fotografii după cele mai reprezentative piese aflate în expoziția muzeului. La operațiunea de amenajare propriu-zisă a cabinetului se vor folosi posibilitățile interne, cît și cele pe care le pune la dispoziție unitatea economică, care patronează școala.

Antrenarea tuturor factorilor interesați în realizarea cabinetelor, profesori, elevi, instituții de profil, unități sub patronajul căroră se află școala, înbinată cu pasiune și dăruire din partea celor care vor beneficia de aceste cabinete, dă certitudine realizării în condiții bune și puțin costisitoare a scopului propus.

HOMER RADU
muzeograf

de oprit, țările române, încă libere, au constituit pentru popoarele balcanice un loc de refugiu. Mai târziu, regimul militarofeudal otoman, instaurat în Peninsula Balcanică, a dat naștere uneori emigrării la nord de Dunăre. Emigrarea a fost în Balcani, și nu numai aici, atît o formă a luptei împotriva asupririi naționale, cît și o formă a luptei de clasă. Fenomenul a fost general și permanent, el marcînd însă momente de vîrf, în urma unor campanii antiotomane, cărorora creștinii din Balcani, robii de turci, le dădeau ajutor. Mulți sirbi au trecut la nord de Dunăre, în Banat și Voivodina, și unii bulgari s-au așezat temporar sau permanent în Muntenia și Moldova, precum unii greci, albanezi și muntenegreni și-au căutat scăparea părăsindu-și țara etc. În diverse momente și împrejurări acești emigranți au găsit la noi nu numai ospitalitate, ci și ajutor. Astfel, Mihai Viteazul menționează că le-a dat creștinilor din Balcani pămînt.

Cunoscute sînt apoi privilegiile obținute de negustorii refugiați din Ciprov, mai ales cele obținute de emigranții așezați la noi în urma încheierii tratatului de la Adrianopol, așezămintele coloniștilor bulgari de după 1856 s.a. Un aspect important îl formează ajutorul politic și militar dat luptei de apărare antiotomană, răscoalelor popoarelor balcanice pentru eliberarea lor de sub stăpînirea otomană sau unor campanii cu caracter de cruciadă antiotomană.

Importante sînt campaniile conduse de lăncu de Hunedoara și expedițiile lui Mihai Viteazul la sud de Dunăre. În legătură cu desele pătrunderi ale lui Mihai în Bulgaria, s-a produs și încercarea de răscoală de la Tîrnova, din 1598. Din nefericire, capii răscoalei nu și-au putut coordona acțiunile cu acelea ale lui Mihai, din care cauză răscoala a fost repede înfrîntă.

Aceste campanii au constituit o tradiție, iar Țara Românească a devenit ceva mai tîrziu centrul organizator al unor planuri de luptă antiotomană de mai mare anvergură. Sînt cunoscute, de pildă, acțiunile bulgarilor catolici, mai ales din Ciprov, care au trimis de mai multe ori soli la Matei Basarab și apoi, prin acesta, în Polonia, la Viena și Veneția, plănuiind o mare expediție antiotomană. În fruntea ei trebuia să fie, ca șef militar suprem, „marele domn” Matei Basarab, căruia, în caz de victorie, popoarele robite voiau să-i dea titlul de „îl principe del'Oriente”.

Un rol important l-au jucat țările române în timpul războaielor ruso-turce din a doua jumătate a secolului al XVIII-lea. Aici s-au format detașamentele de voluntari care au luptat alături

de armatele rusești împotriva turcilor. Ele erau compuse din români, ca și din emigranții balcanici care și găsiseră adăpost la noi: albanezi, greci, bulgari și sirbi. Detașamente și mai mari s-au format în timpul celor două războaie ruso-turce din prima jumătate a secolului al XIX-lea, adică în războaiele din 1806—1812 și 1828—1829. Cunoscute sînt acțiunile pandurilor lui Tudor Vladimirescu. Dar alături de cele românești și de cele mai multe ori la exemplul lor, s-au format și detașamente mixte din care făceau parte români, greci, sirbi, albanezi etc. În sfîrșit, în războiul din 1828—1829, cunoaștem detașamentele românești ale lui Ion Solomon, Gheorghe Magheru s.a., ca și detașamentul căpitanilor Gheorghe Mamareev și Panaloti Pokian (fratele lui Bimbașa Sava) — primul fiind bulgar, iar al doilea grec. Detașamente de voluntari (români și balcanici) s-au format, la noi, și în timpul războiului Crimeii.

Spre mijlocul secolului al XIX-lea, numărul emigranților în Țara Românească — bulgari și greci, mai puțin sirbi — crescuse destul de mult și o data cu aceasta și conștiința lor politică. Pe baza tradițiilor Eterice, la care participaseră mulți dintre ei, și la exemplul mișcării revoluționare din 1840, condusă de Dimitrie Filipescu, bulgarii, grecii și sirbii au încercat în anii 1841, 1842 și 1843 formarea unor cete, care, trecînd Dunărea, să provoace o răscoală antiotomană sau mai ales un război ruso-turc. Deși aceste încercări nu au izbutit, ele au format o adevărată tradiție de luptă, care a continuat pînă în anii războiului de independență 1877—1878. După crearea statului român burghez, formarea și trecerea acestor cete — de acum înainte exclusiv bulgare — s-au făcut cu știrea și de cele mai multe ori cu sprijinul ascuns, bineînțeles, al maselor și autorităților românești. Cea mai vestită dintre ele a fost cea condusă de poetul național bulgar Hristo Botev, în ajutorul răscoalei din aprilie 1876 din Bulgaria. Îmbarcîndu-și cei 20 de cetăși în grupuri mici, prin porturile românești, pe vaporul austriac Radetzki, Botev silește pe căpitanul vasului să-i debarce pe malul drept al Dunării, lângă satul Kozlodui. Trecerea acestor cete a determinat Turcia și alte puteri europene să protesteze puternic la București, amenințînd cu anchete și represalii. Guvernul român, deși a fost pus într-o situație dificilă de mai multe ori, n-a refuzat niciodată acest ajutor.

După 1830 România nu a mai fost centrul de acțiune al tuturor emigranților balcanici, ci numai al revoluționarilor bulgari. Faptul se explică prin aceea că sirbii își aveau acum un stat autonom, iar grecii unul indepen-

dent, iar mișcarea de eliberare albaneză s-a dezvoltat mai puternic abia după 1878, cînd unul din principalele ei centre a fost iarăși la București.

În ceea ce privește mișcarea revoluționară bulgară de eliberare națională, în anii 1862—1877, ea și-a avut centrul la București. Aici au activat fruntașii ei revoluționari Gheorghe Sava Rakovski, ajutat de B. P. Hașdeu, M. Kogălniceanu și de domnitorul Al. I. Cuza, Vasil Levski (un timp), Liuben Karavelov și Hristo Botev. Aici s-au format diferite organizații ale emigrației — una fiind a cercurilor burgheziei conservatoare (Societatea de binefacere), altele ale burgheziei liberale (Comitetul central secret bulgar și Comunitatea bulgară), sau ale celor revoluționare (organizația lui Rakovski, din 1867, Comitetul central revoluționar bulgar și Comitetul de la Glurglu s.a.).

La noi au apărut o serie de ziare revoluționare bulgare, cum au fost cele ale lui G. S. Rakovski, „Badustnost” — „Vitorul” și „Brutal”, ale lui Liuben Karavelov, „Svoboda” și „Nezavisimost”, ale lui Botev, „Duma na bălgarskate emigranti”, „Zname”, „Nova Bulgaria” și multe altele.

În sfîrșit, România a fost un important centru al mișcării culturale bulgare. Este de ajuns să menționăm că prima carte ce s-a tipărit, nu în limba slavă bisericască pe care nu o mai înțelegeau decît clericii, ci în limba bulgară vorbită de popor, a apărut în 1806, la Rîmnicu-Vilcea — este vorba de Nedelnicul lui Sofronie de Vrața. Tot el a pus și bazele beletristicii bulgare, prin autobiografia sa, scrisă la București între anii 1803—1805.

Primul abecedar bulgar, în realitate o mică enciclopedie și un manifest al școlii moderne (pe atunci lancasteriene), a apărut la Brașov, în 1824, datorită emigranților Petru Beron. Emigranții bulgari, originari din Gabrovo și așezați la București și la Odesa, au înființat prima școală modernă din Bulgaria în orașul lor natal în 1825. Conducătorul ei, Neofit de la Rila a venit la București pentru a deprinde noua metodă de învățămînt. Aci a scris și a tipărit o gramatică bulgară și tot la București s-au înscris cele mai multe manuale școlare.

În general, între anii 1800—1840, emigrația bulgară de la București se situează în fruntea mișcării culturale bulgare. Și după aceea însă, București ocupă un loc important în ceea ce privește tipărirea cărților bulgare.

Este, de asemenea, de menționat că primii poezi bulgari apar din sinul acestei emigrații și că dramaturgia bulgară a făcut aici mari progrese printr-unul din creatorii ei, Dobri Voinikov. Tot

Fenomenologia, una dintre orientările cele mai influente ale filozofiei nemarxiste contemporane, a apărut în Germania la începutul secolului nostru, devenind apoi foarte răspândită. Începutul crizei generale a capitalismului și adâncirea ei treptată a accentuat și criza idealismului filozofic, prin amplificarea tendințelor voluntariste și iraționaliste, și prin ostilitatea față de tradițiile clasice progresiste ale filozofiei, înosebi față de raționalism, dialectică și materialism. Fenomenologia și-a făcut intrarea în arena disputelor filozofice sub semnul raționalismului, formulând ideea înnoirii fundamentelor acestuia și totodată teza „depășirii” opoziției dintre materialism și idealism. Cum vom vedea, însă, chiar în opera întemeietorului ei — **Edmund Husserl (1859—1938)** — fenomenologia se constituie pe terenul idealismului, schițând doar un protest împotriva abuzurilor iraționalismului.

Termenul „fenomenologie” a rămas încă ambiguu, cu toate străduințele reprezentanților acestei orientări de a-l clarifica. Amintim că în istoria filozofiei acest termen a fost utilizat în următoarele sensuri principale: a) teorie despre fenomene, luate în operație cu „lucrurile în sine”; b) analiză a treptelor de dezvoltare ale conștiinței (Hegel); c) descrierea și prezentarea unui domeniu determinat al cunoașterii; d) disciplină filozofică fundamentală, apriorică, având ca domeniu descrierea „conștiinței intenționale” (**RUDOLPH FISLER Wörterbuch der philosophischen Begriffe**, Zweiter Band, Berlin, 1929, p. 419).

Tema centrală a fenomenologiei lui Husserl este conștiința și „intenționalitatea” ei. Termenul „intenționalitate” — fundamental pentru fenomenologie — a fost introdus în filozofia contemporană de **Franz Brentano (1838—1917)**, reprezentant al variantei austriece a neorealismului, care l-a preluat din scolastică. El vine de la latinescul „intento”, care are sensul de acțiune de a ținde spre ceva, cum și de la „intendere”, care înseamnă a orienta. Fenomenologii desemnează cu ajutorul acestui termen însușirea conștiinței și a tuturor actelor psihice de a fi „orientate” spre ceva, asupra unui obiect.

Husserl a plecat de la matematici, în special de la cercetările

aritmeticii formale și ale „teoriei mulțimilor” a lui Cantor, datorită cărora, la sfârșitul veacului trecut, se puneau problema unei fundamentări logice a matematicii. În lucrarea sa, **Cercetări logice**, (vol. I-II, 1900-1901, ediția a II-a refăcută în 1913 și 1921), Husserl a criticat psihologismul și consecințele lui relativiste și subiectiviste pentru logică și teoria cunoașterii și a analizat pe larg problema reformei logicii după modelul matematic. Preocupat de problema esenței logicii, a ajuns la studiul conștiinței și la caracteristica fundamentală a acesteia — „intenționalitatea”. Soluția lui era însă refundamentarea logicii pe concepția idealistă a conștiinței „intenționale”, ceea ce, evident, încheie căile spre adevărata fundamentare a logicii.

În justificarea acestor teze și a întregului proces prin care Husserl ajunge la fundamentele o „logicii pure”, rolul principal îl joacă fenomenologia, înțeleasă ca știință despre conștiința pură și intenționalitatea ei, ca o metodă filozofică care ținde la „o descriere pură a domeniului neutru al trăitului” și a esențelor care se prezintă alături de „fluxul trăitului pur”, așa cum se prezintă el în intuiție. (**Ideen zu einer reinen Phänomenologie und phänomenologische Philosophie**, I, 3. Aufl., 1928, pag. 139—140).

Metoda fenomenologică nu urmărește, deci, explorarea „sui generis” a unei teorii deductive, ci doar ne conduce la calitățile „originale și ireductibile” (**Logische Untersuchungen**, II, 1. 4. Auflage, Halle 1928, p. 21). Ea ne arată cum putem ajunge la „fenomen”, înțeles de Husserl ca esență dată apriori într-un domeniu independent și de subiect și de obiect și cum acesta se poate cunoaște (descrie). În fond, metoda este unitatea a două condiții fundamentale:

1) „Reducția fenomenologică” sau operația de „punere în paranteză” (Einklammerung) a lumii sensibile și a tuturor cunoștințelor științifice și filozofice; prin aceasta, lumea este scoasă din cauză, din preocupările noastre, lăsată la o parte (**epoché**), în suspenție și, fără să înceteze de a exista ca atare, încetează de a mai fi un obiect de cunoștință (Idem, I, p. 108—119; 53-57);

2) „Reflexia intuitivă” (Weisensschau), numită de Husserl și „act de idee”, prin care se întuiește imediat esența, independent de procesul abstracției logice; este o intuiție apriori, o comunicare directă cu lumea esențelor (**eidos**) pure și ireductibile; numai prin această operație intrăm în domeniul însuși al fenomenologiei (op. cit., pag. 67-68; 144-147).

Raportul dintre esență și fenomen la Husserl nu mai apare ca între două lumi (cum era la Platon). Realitatea obiectivă fiind pusă „în paranteză”, acest raport apare doar la nivelul „cunoștinței intenționale” ca raport între polul subiectiv al cunoștinței (**noesă**) și polul obiectiv al acesteia (**noemă**). Generalul, universalul, fiind înțeles doar ca o esență pură ideală, cunoașterea lui se reduce la o simplă înțelegere. În urma „reducției fenomenologice” (care separă procesul cunoașterii de realitate), Husserl nu mai poate vedea că generalul, ca esență ideală, este o reflectare a legităților obiective, că el are o formă de existență în natură sau, cum scrie Engels, „forma universalității în natură este lege” (**K. MARX—FR. ENGELS, Opere**, vol. 20, pag. 531).

Analiza fenomenologică a „conștiinței pure” devine condiția, fundamentul adevărului; această conștiință constituie logicul, adevărul și obiectivitatea, totodată. Teoria „coordonării principiale” a lui Avenarius este reluată aici pe alt plan, în legătură cu interpretarea idealistă a problematicii teoriei sensului; conștiința ca intenționalitate nu este altceva pentru Husserl decât capacitatea de a da un sens, „vizînd” un obiect deosebit de ea, dar care totuși nu există fără actul intențional care îl constituie; ceea ce Husserl numește **obiect** nu este de fapt decât **obiect-idee**, este obiectul coordonat conștiinței; prin acesta se păstrează teza idealist-subiectivă a obiectului ca un corelat al conștiinței.

Husserl a descoperit contradicțiile logice formale ale psihologismului în logică, și, în acest sens, critica făcută de el acestei orientări este foarte instructivă. El nu a înțeles însă adevăratele cauze, izvoarele teoretice ale psihologismului: conceperea omului ca individ izolat, abstract, în afara re-

ALEXANDRU BOBOC

(Continuare în pag. a IV-a)

lațiilor sociale, și, de aici, și conceperea activității individului în afara legității, ceea ce duce la subiectivism. Deși Husserl declară că psihologismul poate fi ocolit, dacă se caută „specificul uman” al cunoașterii, trebuie să precizăm că fenomenologia nu găsește acest specific, întrucât face abstracție de activitatea naturală a omului, opune omul, luat ca „subiect pur”, naturii. Pornind de aici, el concepe adevărul ca existent într-un „impe-riu atemporal al semnificațiilor”, nu cercetează problema genezei adevărului, cunoașterea apărându-i ca un complex de adevăruri gata făcute. Husserl nu ține cont de calea istorică ce duce la adevăr, la noțiuni, la cunoștințe adevărate. El nu pleacă de la lumea lucrurilor spre gândire, ci direct de la gândirea care posedă cunoștințe adevărate. Ignorând momentul reflectării, Husserl pleacă direct de la „obiectivitate” și, uitând fundamentul ei în re, aceasta îi apare doar ca idealitate pură. El nu vede că „lumea ideilor nu este nimic altceva decât lumea materială transpusă și tradusă în capul omului” (K. Marx, Capitalul, vol. I, p. 54).

Teoria „constituirii transcendente a obiectului” (formulată de Husserl în lucrarea *Formale und transzendentale Logik*, 1929) oscilează între idealismul subiectiv și obiectiv, acordând prioritate poziției idealist-subiective: unica realitate a obiectului este în însuși actul de conștiință care îl constituie. Această teorie înlocuiește, pentru Husserl, teoria cunoașterii, devenită de prisos, din moment ce obiectul este dat ca obiect-idee prin intuiție.

Un alt reprezentant de seamă

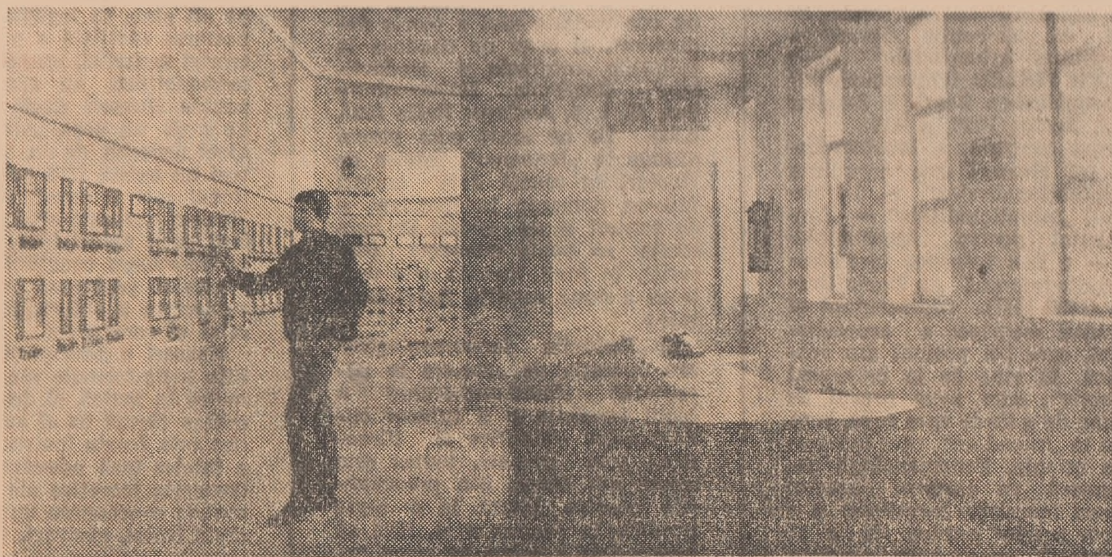
al fenomenologiei a fost Max Scheler (1874--1928), care a preluat ideile lui Husserl, desfășurându-le într-o ontologie spiritalistă a valorilor: el a cautat să depășească doctrina „subiectivității transcendente” a lui Husserl, dând un nou sens interacțiunii dintre subiect și obiect în cunoaștere. Pentru aceasta s-a orientat spre problemele antropologiei filozofice, spre studiul problematicei omului și al mediului social. Deși Scheler a pus problema caracterului social al valorilor, el le înțelegea însă mai mult pe terenul unor relații reduse la normele emoțional-volitve ale omului. Aplicând metoda fenomenologică, Scheler a ajuns să izoleze momentele fenomenului etic, nu a sesizat caracterul dialectic al vieții etice și condiționarea istorică concretă a valorilor.

Paralel cu dezvoltarea fenomenologiei în operele principalilor ei reprezentanți (E. Husserl, M. Scheler, A. Pfänder, A. Reinach, M. Geiger, A. Koyré etc.), întîlnim în filozofia germană încercări de sinteză între punctul de vedere al fenomenologiei și cel neokantian (E. Lask, parțial N. Hartmann). Fenomenologia a deschis totodată calea spre ontologiile existențialismului. Astfel M. Heidegger a lărgit analiza fenomenologică, aplicînd-o la existența umană, iar J. P. Sartre a construit ontologia sa pornind de la intenționalitatea husserliană. Fenomenologia a creat premisele pentru teza fundamentală a existențialismului: existența umană ca lipsită de sens, absurdă.

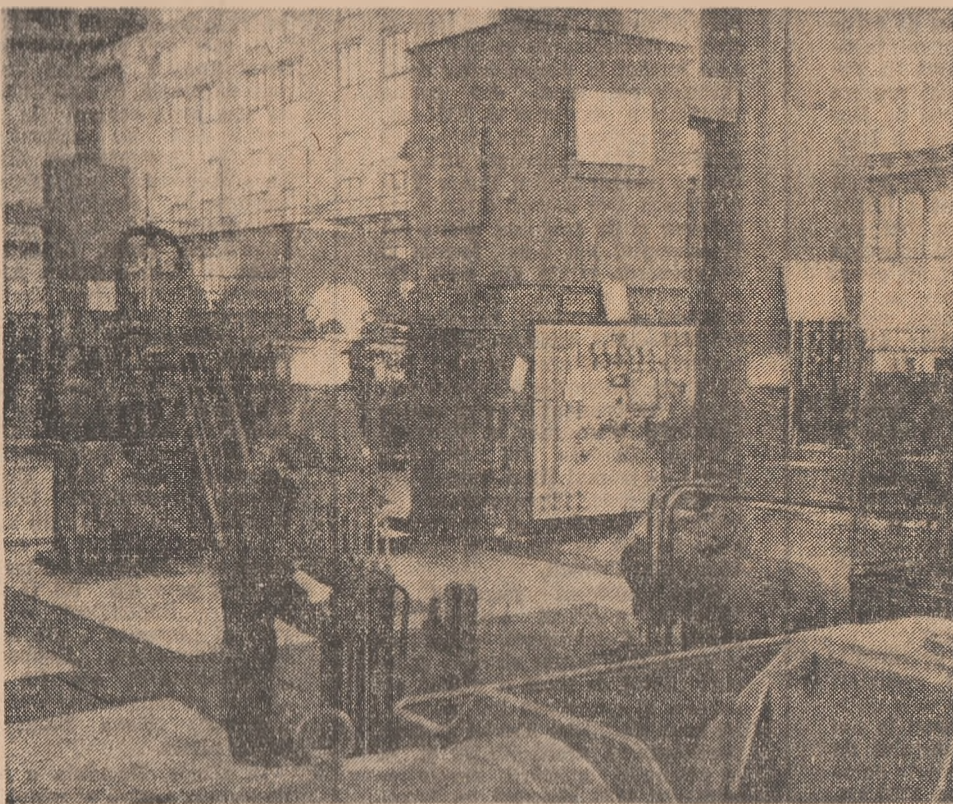
După cel de-al doilea război mondial, urmașii lui Husserl au căutat să-l dezvolte, criticîndu-l totodată. Astfel, Marvin Farber (S.U.A.), în lucrarea *Naturalism*

și subiectivism (1959), socotea necesară „completarea” materialismului (pe care-l considera îndreptățit în afirmarea lumii externe) cu fenomenologia. El a susținut criticii doctrina lui Husserl și s-a apropiat de naturalism. Trebuie spus că nici unul dintre fenomenologii contemporani (R. Ingarden, G. Berger, E. Lévinas, E. Fink, A. Diemer, L. Landgrebe etc.) nu mai este urmaș ortodox al lui Husserl. Mulți dintre ei se unesc cu puncte de vedere existențialiste sau neotomiste. Ample dezvoltări sistematice și-a găsit fenomenologia contemporană numai în operele lui Maurice Merleau-Ponty (1908—1961).

După anii 1949—1950, mișcarea fenomenologică a crescut în amploare prin activitatea centrului husserlian de la Louvain (Belgia) și a altor centre, prin numeroase publicații de inspirație fenomenologică și prin manifestări la colocviile și congresele naționale și internaționale de filozofie. S-au înființat arhive Husserl la Louvain, Buffalo, Strassbourg, Köln, Sorbona. A început reeditarea operei complete a lui Husserl, din care au și apărut 13 volume; au apărut, de asemenea, numeroase interpretări și studii în revistele filozofice principale din apus și apar în continuare lucrări de exegeză asupra textelor husserliene. Interesul deosebit pentru fenomenologie în literatura filozofică apuseană și puternica influență pe care o exercită încă această orientare, se explică, în mare măsură, prin actualitatea problematicii tratate de fenomenologi, precum și prin contribuțiile incontestabile ale unor analize fenomenologice la elaborarea aparatului conceptual al epistemologiei, metodologiei și axiologiei contemporane.

Automatizarea, element fundamental al industriei moderne socialiste.

*Producția, loc de
afirmare concretă
a științelor eco-
nomice*

Consultație pentru profesorii de istorie

Rolul țărilor române în lupta antiotomană de eliberare a popoarelor din Balcani

În lupta antiotomană pentru eliberarea popoarelor din Balcani, țările române au avut un rol important și multilateral. Pentru a-l înțelege bine este cazul să precizăm de la început trei aspecte și anume :

a) Popoarele balcanice au stat direct sub stăpânire otomană, teritoriile pe care locuiau fiind ocupate de turci și administrate de aceștia. Stăpînitorii feudali

indigeni au fost înlocuiți de cei otomani. S-au făcut mutări de populație, în sensul că unii locuitori au fost deportați în Asia Mică, după cum în Balcani s-au făcut consistente colonizări otomane. De asemenea, a avut loc aici o discriminare social-politică și religioasă. Astfel, creștinii plăteau dări mai mari și mai multe decît musulmanii, erau obligați să aibă îmbrăcăminte și

case modeste, libertatea cultului a fost îngrădită, trecîndu-se deseori la turcizări forțate — individuale și în masă.

b) Țările române nu au fost stăpînite direct, fiind doar vasele Porții. Deși aceasta a abuzat uneori, mergînd, în epoca fanariotă, pînă la numirea unor domnitori greci, în general drepturile țării au fost respectate. Turcii nu au avut dreptul — cu excepția raialelor — să se așeze la noi, iar după încheierea tratatului de la Adrianopol (1829), suzeranitatea otomană s-a redus doar la plata tributului și la confirmarea domnitorilor.

c) Ca urmare, lupta antiotomană a avut în Balcani nu numai un caracter de eliberare națională, ci și un caracter social, pe cînd la nord de Dunăre, ea a urmărit la început păstrarea independenței politice, iar, după instaurarea suzeranității otomane, înlăturarea acesteia.

În ceea ce privește rolul important pe care l-au avut țările române în lupta de eliberare a popoarelor balcanice, el este, așa cum s-a subliniat mai sus, multilateral.

În primul rînd, în momentul cînd a fost evident că invazia otomană va putea fi foarte greu

CONST. VELICHI

(Continuare în pag. a VI-a)

ARĂ ȘI CERINȚELE ȘCOLII

că a viitorilor profesori

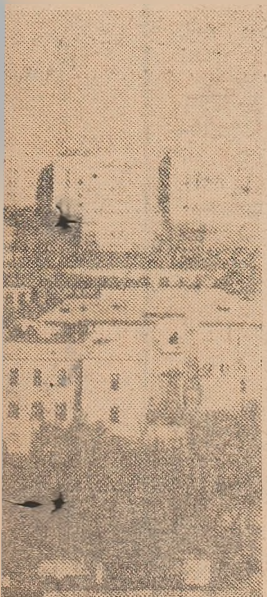
metodică primită în
n ună nu înseamnă,
e de specialitate?

iu: Toamă voiam să
e. Din păcate, distinc-
iți este o greșeală de
nostru de învățămînt
ște că pregătirea psi-
bodică, practica peda-
înseamnă tot pregă-
— și încă de prim or-
este aspecte ale pre-
esori sînt neglijate în
i impresia că înșiși
ng de instruirea psiho-
ică, de practica peda-
privesc aceste activi-
exterități", cel mult
esului de învățămînt,
scipline de bază, cum
studentii, la rîndul lor,
le a vedea lucrurile...
facă și practică peda-
ceva și despre phiso-
re ce este o lecție, ti-
general, lucruri cam
uneori îngălbenite de
e acestea, ca un „rău
ceastă viziune trebuie
nu poți fi un profesor
această entitate, care
cunoști școala, cu pro-
— încă student fiind.
ment de ființe „picate
il încearcă absolvenții
ung la catedră de care
d. Iuliana Dorneanu.

re este ponderea disci-
agogice, metodice a
contextul pregăti-
ilor profesori?

: Neînsemnată! Seriei
edat un curs de psiho-
ete de psihologia co-
l, în anul III, în total:
ninar! În anul IV, un
generală — prea gene-
: în anul IV, am urmat
odica predării, o dată
totalizînd 30 de ore, de
examen, fără colocvii.
despre lecții de recap-
gramaticale și literare,
planificări calendaris-
... Nimic, despre lecția
problematizare, progra-
filat aceste lucruri abia
leci, de la colegi cu ex-
teratura pedagogică de
espre practica pedago-
un semestru am făcut
unui profesor, o zi pe
înuit eu însumi, la ace-
ecții de probă, plus una
și fost notat. Superfi-

Du am terminat în 1969.
am la fel. În facultate
espre ora de dirigentie,
n tehnica investigației,

a experimentării, a folosirii mijloacelor
moderne de învățămînt (audio-vizuale)...

Cezar Cenușă: Studentul nu vede în fa-
cultate un catalog, nu cunoaște, în gene-
ral, documentele școlare, nu știe ce tre-
buie să fie un extemporal, o teză (decît din
amintire), îi sînt străine problemele de do-
cimologie, nu participă la nici un consi-
liu profesoral sau la o ședință de comisie
metodică etc.

Red.: Ce soluții propuneți pentru o mai
bună pregătire, în facultate, a viitorilor
profesori? Unele sugestii s-au desprins și
pînă acum, din ce ați spus deja, în această
discuție...

Iuliana Dorneanu: Cred că e limpede:
să se aibă în vedere că viitorii profesori
vor pregăti elevi, vor lucra într-o școală
generală, sau liceu. Pentru aceasta, disci-
plinele psihopedagogice, psihologia copi-
lului în special, ar trebui să facă obiectul
predării nu timp de un semestru, ci cel
puțin 2 ani (ultimii).

Virginia Pavel: De asemenea, disci-
plinele metodice. Studentii ar trebui, măcar
în ultimii doi ani de facultate, să afle
mult mai multe despre metoda predării,
despre tipurile de lecții moderne. Ei ar
trebui să cunoască, încă studenți fiind, ma-
nualele școlare, programa școlară. Iar în
cadrul practicii pedagogice — să asiste, tot
în ultimii doi ani de studii, la un număr
mult mai mare de lecții, și nu la același
profesor, să țină ei înșiși 10—20 de lecții.
Numai așa înveți să fii profesor.

Alexandra Dimitriu: Practica pedago-
gică ar trebui să includă și asistența (ca
și predarea) la ore de dirigentie cu parti-
ciparea profesorului îndrumător din fa-
cultate; asistența la consilii profesorale,
la comisii metodice și cercuri pedagogice
(pentru a învăța ce este munca de cerce-
tare), la cercurile științifice și literar-arti-
stice ale elevilor. Numai pe această cale,
cînd ajunge la școală, proaspătul profesor
se va putea simți, de la început, acasă la
el. Pentru aceasta însă se impune restruc-
turarea programei învățămîntului superior
însuși. Lucru absolut necesar dacă vrem
să-l apropiem de viața școlii.

**Concluziile ce s-au desprins din discuția
cu tinerii profesori ieșeni, au reieșit și din
dialogul amplu, purtat la Inspectoratul
școlar al județului Iași, cu profesorul Ste-
rie Rădoi, inspector general.**

Le supunem atenției cititorilor noștri,
și forurilor în drept, pentru a contribui pe
această cale la o mai bună pregătire a
studentilor, în facultate, în perspectiva
activității lor la catedră, în școli și licee.

HRISTU CĂNDROVEANU

Studiu în biblioteca Universității din
Iași

Expuneri, dezbateri, consultații

Cîteva dintre știrile sosite la redacție ilustrează
preocuparea inspectoratelor școlare, a caselor cor-
pului didactic și a școlilor pentru perfecționarea
psihopedagogică și de specialitate a învățătorilor și
profesorilor, pentru buna orientare în muncă a cel-
or mai tineri dintre ei.

Astfel:

ÎN MUNICIPIUL BUCUREȘTI

• **Învățătorii înscriși
la examenul de defniti-
vat au participat, vineri,
24. XI. 1972, la Casa
corpului didactic, la
consultația: „Operații
cu numere naturale.
Problemele rezolvate cu
ajutorul operațiilor cu
numere naturale și cla-
sificarea lor după struc-
turi logice”.**

• **În ziua de 25 noi-
embrie 1972, la Școala
profesională de ucenici
a Uzinei „Autobuzul”, a
avut loc o oră deschisă
de dirigentie, ținută de
prof. Gh. Stoian.**

• **La Liceul „Ion
Creangă”, din București,
prof. I. N. Crăciunescu
a susținut, marți, 28. XI.
1972, expunerea: „Psi-
hologia și orientarea
școlară și profesională”.**

ÎN JUDEȚUL PRAHOVA

• **La 23 noiembrie
1972 s-a desfășurat, la
Centrul metodic din Ur-
lați, dezbaterile cu su-
biectul: „Elemente noi
în predarea lecțiilor de
fizică”.**

• **Luni, 27 noiembrie
1972, în cadrul cercului
de studii pentru profe-
sorii de matematică,**

**prof. Gh. Mateescu a
susținut, la Casa cor-
pului didactic din Ploiești,
expunerea: „Scheme
logice și întocmirea unui
program în «Fortran»”.**

• **La centrul metodic
din Sinaia va avea loc,
la 8 decembrie 1972, ex-
punerea prof. Luminița
Ghivirigă, de la Institu-
tul de științe pedago-
gice, din București, des-
pre: „Coordonate psiho-
logice și pedagogice ale
cunoașterii copilului”.**

• **Activitățile programa-
te se bucură de un inte-
res deosebit și de o lar-
gă participare din par-
tea cadrelor didactice,
îndeosebi a celor tinere,
cu mai puțină experien-
ță, dornice să-și imbun-
ătățească necontenit
măiestria pedagogică și
pregătirea de speciali-
tate.**

Pentru a marea în mod deosebit realizările
culturale ale regimului nostru din ultimul
pătrar de veac, la Pitești, vor fi organizate
în zilele de 1, 2 și 3 decembrie 1972 ample
manifestări ocazionale de aniversare a 10
ani de la fondarea Institutului pedagogic de
3 ani Pitești. Inițiativa de a se organiza o se-
siune de comunicări științifice cu participarea
unor academicieni, profesori universitari din
toate centrele din țară, alături de absolvenții
Institutului și actualii studenți, constituie doar
o parte a bogatului program care cuprinde
manifestări teletice, sportive și expoziții cu
realizări ale profesorilor și absolvenților.

Un animator al vieții sportive

De 12 ani sportul în satul Rîșculița, co-
muna Baia de Criș din județul Hunedoara,
cit și în cadrul școlii generale din această
localitate este coordonat de profesorul Teo-
dor Micluța, care tot de atîția ani este și
președintele asociației sportive locale „Vi-
itorul”. Pasiunea profesorului Micluța — spor-
tul (deși specialitatea sa de bază este limba
și literatura română) — l-a determinat să
se ocupe îndeaproape de crearea bazei ma-
teriale necesare pentru activitatea sportivă
a elevilor și a tinerilor săteni. Inițiativei sale
se datorește și amenajarea, cu ajutorul ti-
neretului din sat, a unui teren de volei
acoperit cu zgură și a unui teren de fotbal.
În obiectiv este construirea unui portic de
gimnastică, iar în prezent, în vederea sezo-
nului de iarnă, dintr-o veche baltă se ame-
najează un patinoar. În timpul liber cîțiva
dintre sportivi au început să confecționeze
o masă de ping-pong. Se va mări și stocul
existent de șaburi, patine și schiuri.

Toate materialele sportive sînt procurate
din banii obținuți în urma valorificării fruc-
telor de pădure adunate de elevi. Economii
provenite din orele de muncă voluntară se
ridică la peste 10.000 lei.

Formațiile sportive antrenate de profeso-
rul Micluța — de volei, elevi și de fotbal a
tinerilor săteni — au înregistrat bune rezul-
tate în cadrul întrecerilor organizate cu echipe
din Ribița, Valea Brad, Tomești, Baia
de Criș. Echipa de fotbal-băieți se va pre-
zenta în curînd, sperăm cu aceleași satis-
facții, la cupa „Cutezători”. (Prof. Ion Coțoi).

Expoziție de pictură

În sala mare a Casei corpului didactic din
Arad s-a deschis în cinstea aniversării repu-
blicii, expoziția de pictură a cadrelor di-
dactice din județ. Cei 17 expozanți, cu un
număr de 45 de tablouri, se prezintă în fața
vizitatorilor expoziției cu o diversitate de
stiluri — de la pictura clasică, manifestată
prin forme perfecte, pînă la stilul modern, de
mare intelectualizare.

Expoziția constituie un excelent prilej de
analiză a stadiului (destul de avansat) în care
se află arta plastică amatoare de pe meleag-
urile arădene, fiind, totodată, un îndemn
spre creații din ce în ce mai valoroase.
(Prof. Anton Ilica).

Școala părinților

În vederea sporirii contribuției părinților
în munca de educație, Școala generală nr. 3
din Cîsnădie-Sibiu, a înființat cursul „Școala
părinților”, care se ține din două în
două săptămîni. Dintre temele tratate pînă
acum, cităm: „Rolul tatălui în epoca actuală”,
„Cum organizez timpul liber al copiilor”,
„Educația prin muncă — sarcină a școlii și
familiei”, „Jocul și importanța lui pentru co-
pii mici” etc.

Prezentarea unor filme scurte, expuneri
susținute de juriști și oameni ai ordinii pu-
bliche, cu cazuri concrete de copii infractori,
dau cursului eficiență, făcîndu-l în același
timp atractiv. (Inv. Anuța Victoria).

Moment de neuitat

Momentul investirii micilor școlari cu fru-
mosul titlu de pionieri are o mare importanță
pentru formația ulterioară a cetățenilor. În
afara implicațiilor privind viitorul lor dez-
voltare, acest moment rămîne totuși cea mai
emoționantă clipă din perioada a școlari-
tății.

Toamă pentru a marca acest moment afit
de însemnat, educatorii, organele de con-
ducere ale organizației de pionieri, elevii mai
mari se străduiesc să asigure un cadru cit
mai solemn festivității de primire a școlarilor
în organizația de pionieri.

Prin grija învățătoarelor Rodica Iliescu,
Ana Radulescu, Eugenia Zahalic și Eugenia
Bone, ca și prin efortul tuturor elevilor, ce-
remonialul primirii în rîndul pionierilor, a
școlarilor claselor a II-a A și B de la Școala
generală nr. 26 din București s-a desfășurat,
de curînd, în cadrul Muzeului de istorie al
R.S. România, gazdă binevoitoare a acestui
însemnat eveniment în viața acestor copii.
Sala, dedicată proclamării Republicii, s-a do-
vedit neîncăpătoare față de mulțimea părin-
ților, profesorilor și învățătorilor care au venit
să trăiască, alături de cei mici, momentul în-
trării acestora în viața primei lor organizații.

Dialog cu cititorii

Răspundem

la întrebări

Cum să procedăm?

Prof. A. Popescu din Constanța ne întreabă cum trebuie să procedăm cu copiii emotivi, pentru a obține cu ei rezultate maxime în activitatea școlară.

Răspuns: Fără să constituie un handicap serios, emotivitatea elevilor, evidentă mai ales la verificarea orală a cunoștințelor, este o realitate de care trebuie să țină seama orice educator. De aceea pare, până la un anumit punct, legitimă îngrijorarea unor părinți sau nedumerirea unor cadre didactice — care ne scriu — surprinse de decalajul prea mare pe care propriii lor elevi îl prezintă între notarea la lucrările scrise, îndeobște bună, și cea de la examinarea orală.

Lăsând la o parte unele fluctuații în pregătirea de fiecare zi a elevilor, care pot fi și ele condiționate de o seamă de factori obiectivi și subiectivi, ori de câte ori educatorul se izbește de atare oscilații este dator să se apropie mai mult de elev, să-l cunoască. Dacă în predarea unui obiect de studiu, cunoașterea nivelului de pregătire și a posibilităților reale ale elevilor este absolut necesară pentru desfășurarea unui învățământ mai individualizat, cunoașterea personalității elevului (ritmul lui de lucru, gradul de emotivitate și sensibilitate, calitatea proceselor intelectuale, temperamentul etc.) se impune cu aceeași stringență.

Ținând seama de emotivitatea mai mare a unora dintre elevi, de timiditatea lor, ne vom strădui să-i antrenăm mai mult în activitatea clasei, evitând orice bruscare.

La verificarea orală în fața clasei, le vom formula din vreme întrebările lăsându-le să răspundă ultimii din serie pentru a le da răgaz să-și revină sau îi vom încuraja ori de câte ori vom constata dorința de a participa la activitatea clasei în cadrul lecției. Tactul, înțelegerea și climatul realizat în clasă de educator sînt cele

„PRIETENI“
PUIUȚA ARSENESCU (15 ani) Șc. gen., com. Vulturești, Argeș

mai sigure căi pentru a-i face pe acești elevi să-și depășească mica lor „deficiență“ psihică. De bună seamă, în condițiile unui învățământ modern, ale unor structuri noi de lecții, ale relației profesor-elev de un tip nou, emotivitatea elevilor la răspuns va deveni un handicap peste care se va putea trece mai ușor.

Tonul profesorului

Prof. Gr. Ion din Timișoara ne întreabă care este tonul cel mai potrivit ca intensitate, care poate fi folosit în predare, în dialogul cu clasa.

Răspuns: La clasele mici ale școlii generale, învățătorii obișnuiesc să vorbească tare, uneori chiar foarte tare, pentru a menține trează atenția elevilor mici, al căror interes pentru studiu încă nu este suficient cultivat, care nu au consolidate deprinderile de muncă în clasă și nu se pot concentra timp mai îndelungat.

Adeseori această practică este extinsă și la clasele mari ale școlii generale și ale liceului. Profesorul vorbește foarte tare pentru „a acoperi“ clasa și a contracara acțiunea

factorilor care, eventual, pot diminua atenția elevilor.

Dacă în cazul școlărilor mici, care sînt lesne distrași de la activitate de diverși factori, acest procedeu poate fi acceptat, în cazul elevilor mai mari și în condiții normale de lucru (cînd clasa a fost obișnuită să respecte ora, iar profesorul ține lecții atractive) nu este nevoie să vorbim cu orice preț foarte tare.

Faceți o experiență: spuneți elevilor lucruri interesante, vorbindu-le tot mai încet, mai piano. În clasă se va face liniște din ce în ce mai mare, pentru că elevii vor să vă audă.

De altfel, tonul prea intens obosește atît pe cel care îl folosește, cît și pe elev, din cauză că el produce un fel de crispare, sporește starea de tensiune nervoasă.

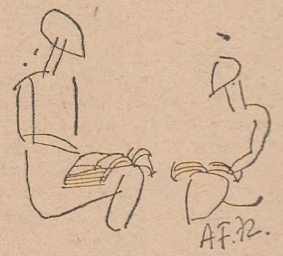
Trebuie să vorbim numai atît de tare cît este necesar să fim auziți din ultima bancă. În compensare, vorbirea trebuie să fie foarte clară (nu sînt rele pentru învățător și profesori exercițiile de dicțiune), cu intonațiile și nuanțele cerute de sublinieri. Ritmul vorbirii va fi suficient de lent pentru ca elevii să poată urmări firul ei logic și să-și ia notițe în condiții bune.

CORESPONDENȚĂ

Pia Niculescu, Ploiești. Bună opinia dv., de aceea o transcriem: „Orice elev, oricît de rău ar fi el, trebuie să aibă undeva o coardă mai sensibilă. Noi trebuie să căutăm în fiecare elev acel punct sensibil asupra căruia să acționăm atuncî cînd vrem să-l îndreptăm. Nu găsim că exmatricularea este o soluție, ba, mai mult, chiar. Acolo unde un colectiv de profesori și dirigenți exmatriculează un elev, consider că ei, profesorii, optează pentru cea mai comodă dintre soluții. După opinia mea nu există copii iremediabil pierduți. Cred, mai degrabă că există dascăli care evită problemele mai dificile ale muncii de educație“.

Ioan Dumitru Popescu, București. Din cîte înțelegem din scrisoarea dv., ați inițiat o serie de întâlniri ale colectivului catedrei de filozofie cu profesorii de fizică, chimie și de alte specialități, care vă pun la dispoziție material informativ necesar lecțiilor de materialism-dialectic. Deși ați consultat lucrări de specialitate cum ar fi „Determinismul și fizica modernă“ sau „Structura și mișcarea chimică a materiei“, informațiile pe care le-ați primit de la profesorii de specialitate vi s-au părut deosebit de prețioase, cu atît mai mult cu cît au privit și probleme referitoare la limitele programelor de fizică și chimie ale liceului, modalitățile cele mai adecvate de transmitere a cunoștințelor pentru deplina înțelegere a fenomenelor din natură și societate. Credem că inițiativa este bună, deși firește ea nu poate să suplinească pregătirea multilaterală a profesorului de filozofie, efortul său personal de a se informa temeinic, din lucrările de specialitate dat fiind faptul că el trebuie să se miște foarte degajat în cîmpul vast al cunoștințelor privind fenomenele lumii materiale.

Ilie Izvoranu, Botoșani. Ce păcat că nu putem vorbi atît pe cît ne-ar face plăcere s-o facem, despre toți acești mari anonimi care sînt foștii noștri profesori și cărora le datorăm atît! Cu acest regret reproducem cîteva din caldele rînduri pe care le-ați scris despre fostul dv., profesor, Nicolai Apostol, de la liceul din Roman: „Cînd am intrat în liceu, acum aproape 70 de ani, era obiceiul ca elevii să feliciteze de ziua nașterii pe profesorii cei mai dragi lor. De la sine înțeles că de această cinstire nu se bucurau decît profesorii pe care îi pretuiam cu deosebire, măcar că tocmai aceștia nu se arătau deloc îngăduitori cînd ne prindeau cumva cu ocaua mică. Pe Nicolai Apostol îl felicitam noi cu plăcere, pentru că era unul dintre dascălii cei mai iubiți de noi. Este de reținut că Nicolai Apostol a fost profesor și lui Mihail Sadoveanu, la gimnaziul din Fălticeni, și lui Cezar Petrescu, la Roman, ambii scriitori pomenindu-l cu venerație în memoriile lor. Fiecare lecție, la Apostol, era o adevărată incintare...“

TH. LEONESCU

POȘTA redacției

că numai printr-un alt act normativ. Prin „Legea remunerării după cantitatea și calitatea muncii în unitățile de stat“ (aflată în stare de proiect) se vor stabili, de asemenea, nivelele salariilor tarifare și cuantumul acestor indemnizații.

Apostol Ciocină — asistent stagiar, Institutul pedagogic de 3 ani, Constanța.

Salarizarea în învățământul superior se face în raport cu vechimea recunoscută în învățământul superior, potrivit normelor existente. Ca urmare, absolvenții încadrați pe posturi de asistent stagiar (ca urmare a repartizării lor) se salarizează, de regulă, cu salariul „în primul an de activitate“. Numai în situația în care, avînd o diplomă de licență anterioară noilor studii absolvite (pe baza căreia au fost repartizați în învățământul superior), au funcționat și într-una din situațiile care, în astfel de condiții, se recunosc ca vechime în învățământul superior, pot fi salarizați — chiar în primul an de funcționare — cu salariul „începînd cu al doilea an de activitate“, care li se acordă pînă la numirea ca asis-

tent, cînd trebuie să aibă 3 ani vechime recunoscută în învățământul superior.

Acest lucru a fost explicat — pentru personalul didactic din învățământul de cultură generală — în numărul 36 al revistei și este valabil și în cazul personalului didactic din învățământul de toate gradele, care este salarizat pe baza vechimii care se recunoaște în învățământ, iar nu după activitatea depusă în general.

Natalia V. Olteanu — prof. suplîntor, Craiova. Numirea în învățământ se poate face — potrivit art. 17 din Statutul personalului didactic — numai în specialitatea pentru care solicitantul o posedă prin diploma de studii sau în specialitatea în care, eventual, a fost atestat potrivit H.C.M. nr. 1390/1954. Aceasta chiar în situația celor care au funcționat, ca suplînitori, într-o altă specialitate, în care au dobîndit experiență prin predare (iar nu calificare prin pregătire).

Cererile de numire se rezolvă, potrivit art. 24 din Statut, în următoarea ordine de preferință: apropiere de soț (soție), cu prioritate pentru cei care lucrează în învățământ; apropierea de părinți domiciliați în comun; îngrijirea sănătății, temeinic justificată; apropierea de părinți domiciliați în orașe și alte motive întemeiate.

În aplicarea ordinei de preferință, pentru cei care au aceeași îndreptățire, se va ține seama și de: gradul didactic, rezultatele obținute în munca instructiv-educativă, vechimea în învățământ, situația familială și starea sănătății solicitanților.

Visarion Ficiuc — laborant, Liceul din Săveni, jud. Botoșani. Personalul didactic ajutat să salarizeze în condițiile stabilite prin Statutul personalului didactic și H.C.M. nr. 2841/1968. De aceea, laboranții, pentru a fi salarizați ca avînd studii superioare, trebuie să posede diploma unei școli de specializare postliceală, diploma de bacalaureat a unui liceu de specialitate (cu profil adecvat) sau a unui liceu de cultură generală și un curs de calificare ca laborant. Cei care nu îndeplinesc una din aceste condiții se salarizează ca laboranți fără studii corespunzătoare.

În scopul de a înlesni calificarea laboranților care funcționau în învățământ dinainte de 1 septembrie 1967 avînd și bacalaureatul, Ministerul Educației și Învățămîntului a aprobat ca aceștia să absolve cursul de calificare necesar pînă cel mai tîrziu 1 septembrie 1971, dată pînă la care își mențineau și salarizarea de laborant cu studii corespunzătoare. Această regulă a fost valabilă și pentru cei încadrați ca laboranți principali.

Întrucît dv. nu ați absolvit acest curs decît în prezent — indiferent de cauză — nu puteți beneficia de salarizarea ca laborant cu studii corespunzătoare. În intervalul de la 1 septembrie 1971 și pînă la absolvirea cursurilor. (În această perioadă, legal, trebuie să fiți salarizat ca laborant fără studii corespunzătoare).

Ștefan Gh. Bahrim — învățator, Școala generală Murgeni, jud. Vaslui. Nivelele salariilor tar-fare, ca și cuantumul diferentelor indemnizației, care se acordă personalului didactic pentru activitățile depuse, sînt stabilite prin Hotărîrea Consiliului de Miniștri nr. 2841/1963. Ele se modifi-

MANUALELE ȘI PROGRAMELE

Inconsecvențe și neconcordanțe în manualul de geometrie al clasei a VII-a

Studiind programa de matematică, observăm că, deși prevede predarea poziției unei drepte față de cerc, nu amintește despre noțiunile de secantă și de dreaptă exterioară cercului. Cu toate că acestea și-ar găsi locul în cadrul capitolului **Cercul**, din manualul clasei a VII-a, acest manual nu le înglobează. Deci, dacă un profesor s-ar conduce strict după programă și manual, elevii lui, la terminarea școlii generale, nu ar cunoaște aceste noțiuni simple.

La același capitol „Cercul” se afirmă (pag. 184): „Un unghi înscris în cerc este egal cu jumătatea arcului cuprins între laturile sale”. Explicarea este inexactă; se știe că un unghi nu poate fi egal cu un arc, ci numai **măsura unghiului** poate fi egală cu jumătatea din măsura arcului cuprins între laturile sale. Acest capitol este ilustrat prin două figuri 35, a doua fiind confuză și fără nici o explicație (pag. 183).

Nu putem fi de acord nici cu metoda prin care se explică în manual aria cercului. Este adevărat că în clasa a VII-a nu putem folosi noțiunea de **limită**, dar, după părerea noastră, ar fi mai indicat să dăm elevilor direct formula ariei cercului decât să recurgem la metoda din manual.

În capitolul al II-lea, „Figuri asemenea”, este prevăzută lecția „Cazurile de asemănare ale triunghiurilor”, însă manualul tratează numai un singur caz. Cum va proceda profesorul? Considerăm că se impune o precizare în acest sens. Părerea noastră este că s-ar putea trata, ținând cont de nivelul de înțelegere al elevilor clasei a VII-a, două cazuri de asemănare. Al treilea caz poate fi învățat în liceu dar este necesară o modificare a manualului după o programă precisă.

În programa pentru clasa a VII-a se prevede lecția „Raportul perimetrelor a două poligoane asemenea”, lecție care nu există în manual. Și aici se impune o completare.

La capitolul al IV-lea, „Elemente de trigonometrie”, constatăm din nou serioase neconcordanțe între programă și manual; astfel programa prevede „Valorile funcțiilor trigonometrice ale unghiurilor de 30°, 45°, 60°”, precum și „Relații între laturile și unghiurile unui triunghi dreptunghic”, titluri care lipsesc din manual.

O altă nepotrivire între programă și manual: la sfârșitul manualului întâlnim capitolele „Poligoane regulate”, „Arii” și „Lungimea și aria cercului”; programa include numai primele două titluri. La capitolul „Arii” programa prevede următoarea ordine a lecțiilor: **Aria dreptunghiului; Aria patratului; Aria paralelogramului, Aria triunghiului**; în manual succesiunea este altfel ordonată: aria patratului, aria triunghiului, aria paralelogramului. Ordinea din programă ni se pare mai firească. Totuși această inversare n-ar constitui o gravă eroare

dacă prin problema nr. 62, pagina 288, nu s-ar susține că ar fi greșită deducerea formulei unui paralelogram prin transformarea paralelogramului într-un dreptunghi echivalent cu el (deoarece această „demonstrație nu este valabilă, cind înălțimea cade pe prelungirea bazei”). În schimb, în „Metodica predării geometriei în școala generală” de E. Rusu, pagina 134, se arată că demonstrația este simplă și în acest caz. (Deci, problema nr. 62 ar trebui înlocuită din acest manual).

În programă, la capitolul „Poligoane regulate” sunt enumerate: latura și apotema patratului, exagonului și a triunghiului echilateral înscrise în cerc. În manual acestea sunt demonstrate prin metode pur geometrice și numai pentru cazul $R=1$. Printr-o observație insuficient de convingătoare pentru elevi, se trece apoi la cazul general. Deoarece elevii acestei clase au cunoștințe de algebră, considerăm că demonstrațiile pot fi făcute direct prin cazul general. Cu câteva zile înainte, elevii își însușesc unele elemente de trigonometrie și de aceea considerăm că formulele care ne dau latura și apotema unui poligon regulat în-

scrise în cerc în funcție de rază pot fi găsite pe baza noțiunilor de trigonometrie recent studiate. În condițiile respectării programei, formulele care ne dau latura și apotema patratului, exagonului regulat și a triunghiului echilateral înscrise în cerc, în funcție de rază, se pot deduce și însuși mai ușor folosindu-se valorile funcțiilor trigonometrice ale unghiurilor de 30°, 45°, 60°. Acest mod de tratare, pe lângă avantajele arătate mai sus, ar contribui și la aprofundarea elementelor de trigonometrie.

Printre cele afirmate de noi mai sus nu intenționăm să subapreciem manualul de geometrie pentru clasa a VII-a, dar considerăm că înlăturarea greșelilor și a neconcordanțelor semnalate ar face manualul mai folositor pentru elevi. În același sens, considerăm că ar fi bine să se revadă și rezultatele problemelor din manual, deoarece mai există unele răspunsuri greșite (indicate în subsolul paginilor).

Prof. GHEORGHE BERINDE
Prof. MARUSCEAC FEDOR
Liceul „Dragoș Vodă”, Sighetul Marmăției

„PEISAJ”
FILOFTEIA ONICA (10 ani) Șc. gen., com. Vulturești, Argeș

Ordinea și matematica sa Sistemul

(Urmare din pag. 1)

mului există cel puțin unul căminia le sint subordonate și, de asemenea, cel puțin unul care este subordonat ambelor, sint capabile de reprezentare a unor întregi și importante părți din realitate. Cele mai interesante dintre aceste sisteme sint susceptibile de o măsură aditivă și, prin aceasta, de o matematizare foarte adîncită. Ceea ce numim evenimente în ordine fizică sau în experiența socială, sau în economie sint tratate matematic ca atare sisteme. **Teoria probabilităților** este una dintre teoriile matematice care au la bază sisteme de evenimente cu o atare ordine.

Cînd aceste sisteme de evenimente se dezvoltă în timp, urmînd impulsurile structurii lor interne, descrierea directă a procesului somatic ar fi cu mult prea complicată; de aceea matematicianul o dă cu ajutorul procesului numeric al măsurilor sau — dacă este cazul — al probabilităților respectivelor evenimente în eventuala lor desfășurare temporală. Avem, cu aceasta, o demonstrație a capacității ordonatoare a timpului care și-a deplasat funcțiunea de la reprezentarea legii deterministe care descria succesiunea ordonată a stărilor la reprezentarea legii aleatoare care dă succesiunea probabilităților acestor stări.

La subsolul acestor teorii care, cu cît sint mai abstracte, cu atît sint mai utile, stă această noțiune de ordine care leagă strîns gîndirea de experiență.

Ne-am lăsat duși pe drumul care mergea direct spre teoria probabilităților a unei bune părți a preocupărilor personale. Dar nu pot trece peste acel domeniu important al analizei funcționale care este Teoria spațiilor liniare ordonate, dezvoltată la noi în special de matematicianul Romulus Cristescu care i-a urmărit ramificațiile în cele mai variate domenii ale matematicii, demonstrînd cu aceasta cît de adînc este implicată ordinea în știința zilelor noastre.

Unele teorii matematico-fizice ale spațiului și timpului au apărut la un moment dat sã amenințe încrederea spiritului nostru în ordonarea pe care o implică timpul în desfășurarea evenimentelor universului experienței noastre, mergînd pînă la negarea simultaneității. Dar atît tehnica cît și cercetarea efectivă a evenimentelor au continuat să se dezvolte pe temeiul acestei ordini temporale deterministe sau aleatoare, după natura evenimentelor, iar astăzi teoria mecanică a arătat aspectul local legat de procesul operațiilor de măsură pe care-l prezintă relativitatea timpului, a spațiului și a ordinea.

O teorie a literaturii mai... pentru elevi!

Încercarea autorului manualului de literatură română pentru anul I de liceu de a oferi un curs de orientare în teoria literaturii din perspectiva structuralistă este salutară. Necesitatea acestui curs e de netăgăduit și locul lui în sistemul lecțiilor, potrivit. După ani de căutări și experiențe, se pare că s-a găsit drumul cel bun.

Ne îngăduim însă și cîteva observații care ar putea servi la unele îmbunătățiri, reajustări.

În primul rînd, am dori să semnalăm că s-au cam pierdut din vedere gradul de accesibilitate, capacitatea de disociere și de abstracție ale elevilor, deși strădania de a explica este evidentă. Stilul e riguros științific, dar prea încărcat și derutant prin această încărcătură. Întîlnim prea multe cuvinte din arsenalul criticii literare sau din vocabularul adulților culti. Iată cîteva: contingente, entitate, inefabil, date senzoriale etc.

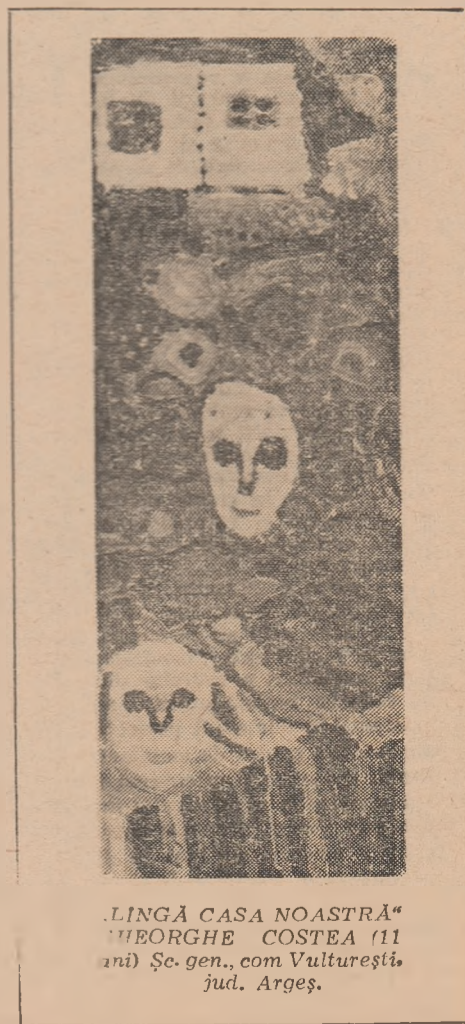
Încărcarea rezultă și din prea multe citări, pe care se sprijină, de altfel, formulările comentatorului.

O descifrare a primei strofe din „Joc secund” de Ion Barbu, făcută de George Călinescu, este reproducută de autorul manualului la pagina 23:

„Poezia (adîncul acestei calme creste) este o ieșire (dedus) din contingent (din ceas) în pură gratuitate (mintuit azur), joc secund ca imaginea cirezii rîspîndită în apă”. Dacă aceasta este o „descifrare” pentru un elev în ultima clasă de liceu, pentru cel din anul întii este tot o „încifrare”.

N-ar fi fost mai potrivit, și mai utilă, o preluare a ideilor de la cei citați și o articulare a acestora într-un text lapidar și accesibil?

Prof. C. RĂDUCANU

„LINGĂ CASA NOASTRĂ”
GHEORGHE COSTEA (11 ani) Șc. gen., com. Vulturești, jud. Argeș.

DUPĂ ALEGERILE SINDICALE

Adunările: for de exprimare a voinței colective

În cursul lunii noiembrie a acestui an, au avut loc adunările de dare de seamă și alegeri în grupele sindicale și în comitetele sindicatelor de secție. Cuprinzând practic toate cadrele didactice, precum și ceilalți salariați din învățământ, adunările generale sindicale au oferit cadrul organizat de exprimare a opiniei colectivelor față de activitatea depusă pentru aplicarea în viață a prevederilor statutelor sindicatelor, pentru integrarea acțiunii și preocupărilor grupelor sindicale, în activitatea ce se desfășoară în fiecare școală, sub conducerea organizațiilor de partid.

În numeroase dări de seamă prezentate cu acest prilej, ideea centrală a fost unitatea de voință și acțiune a colectivului și a factorilor de conducere, cu multiple efecte în munca de educație. Valabilitatea acestei idei este demonstrată de bunele rezultate ale colectivelor în care fiecare membru de sindicat participă direct la efortul general pentru ridicarea calității întregii activități instructiv-educative desfășurate cu elevii pentru integrarea autentică a școlii în viața socială, economică și politică a localității în care ea se află, în viața țării. Organizarea, dotarea și folosirea atelierelor, laboratoarelor și cabinetelor, realizarea unei fructuoase colaborări cu întreprinderile care patronază școlile și în care fac practică elevii, activitatea de orientare școlară și profesională, urmărirea integrării tuturor absolvenților claselor a VIII-a în forme de pregătire organizată, au fost obiective la care organizațiile sindicale din școli au adus o substanțială contribuție.

Concepând în acest mod activitatea, birourile grupelor sindicale ale cadrelor didactice de la liceele nr. 4 din Oradea și nr. 1 și nr. 5 din Constanța, de la Școala generală nr. 1 din Brăila au acționat în strânsă colaborare cu conducerea unităților respective, având drept program comun planul de muncă al școlii în care fiecare educator are o anumită responsabilitate. Apelând la mijloacele specifice activității sindicale, biroul grupei de la Școala generală nr. 1 din Brăila a supus dezbaterii unei adunări trimestriale modalitățile de informare și orientare școlară și profesională a elevilor, iar biroul grupei de la Liceul „Mircea cel Bătrîn” din Constanța a organizat o largă consultare a membrilor grupei, pe baza căreia a prezentat propuneri de conducere liceului, în legătură cu distribuția mai judicioasă a spațiului de învățământ și pentru amplasarea laboratoarelor și atelierelor.

O însemnată pondere în dările de seamă și discuții au deținut-o problemele referitoare la condiția profesională a cadrelor didactice, la modalitățile folosite pentru întreținerea sistemului de cunoștințe necesare exercitării profesiei în raport cu noile cerințe și exigente, la aspecte privind studiul individual și condițiile în care se realizează el, la necesitatea corelării și coordonării acțiunilor de perfecționare. — domeniul în care se manifestă fenomene de paralelism — la creșterea eficienței perfecționării și valorificarea superioară a timpului afectat acesteia. Pentru organele sindicale și pentru casele corpului didactic, ca și pentru I.C.P.P.D. și societățile științifice, aceste observații și propuneri recomandă, încă o dată, necesitatea unei largi consultări a cadrelor didactice în vederea reglementării situației existente în domeniul perfecționării. Examinând gradul de angajare a cadrelor didactice și orientarea muncii sindicatelor la nivelul celei mai importante verigi, grupa sindicală, recentele adunări au luat în discuție și metodele specifice folosite, măsura în care grupa sindicală s-a impus în viața colectivelor drept cadru organizat de afirmare a tuturor salariaților, tribună de exprimare a

opinii, de cultivare a civismului înaintat, militant.

A rezultat din aceste dezbateri, ca o concluzie pentru sindicatele din învățământ că, de fapt, grupa sindicală este cadrul în care se realizează sarcinile profesionale, politico-culturale, organizatorice. De aceea, dezbaterile în cadrul grupei a unor măsuri și soluții de care depinde bunul mers al activității școlii, cultivă și întretine sentimentul participării directe la elaborarea și la aplicarea lor, fapt care acționează cu o forță mobilizatoare, stimulantă de inestimabilă valoare.

Din păcate, în numeroase situații acest cadru al grupei sindicale nu este utilizat după menirea sa, problemele asupra cărora este invitat colectivul să-și spună punctul de vedere sunt luate, uneori, din rindul preocupărilor minore. În alte cazuri, nu se țin cu regularitate adunările trimestriale, iar membrii comitetelor nu participă la viața de organizație a grupelor. Pe de altă parte, insuficiența instruire a birourilor grupelor și insuficiența generalizare a experienței pozitive a acestora au determinat într-o serie de școli o slabă activitate între adunările trimestriale, interval în care membrii biroului au datoria să ducă la îndeplinire, cu întreaga conștiințozitate, sarcinile date de organizația sindicală.

Pentru evitarea, pe viitor, a manifestării unor atare carențe, pentru a asigura activității sindicale o cât mai mare eficiență, considerăm că este necesar ca, încă din primele zile de după alegeri să se treacă la înarmarea temeinică a tuturor celor aleși, cu cunoștințele și metodele adecvate, necesare îndeplinirii mandatului ce le-a fost dat, să-i ajute să se situeze cu competență și autoritate în poziția de colaboratori activi ai conducerii școlii.

O necesitate actuală:

INSTRUIREA

Primul obiectiv al etapei actuale în activitatea sindicatelor din învățământ îl constituie pregătirea membrilor birourilor grupelor sindicale și ai comitetelor de secție aleși în adunările care s-au încheiat. Pentru realizarea acestui deziderat, este necesar ca programul de instruire să cuprindă două momente: unul în care să se trateze despre atribuțiile și rolul grupei în general, și altul, în care să se trateze despre conținutul muncii fiecărei funcții în parte. Astfel, în primul moment, s-ar putea include o expunere privind „Rolul și atribuțiile sindicatelor în etapa actuală, forme și metode de muncă”, „Preocupări și sarcini actuale ale învățământului” (temă pentru tratarea căreia poate fi solicitat sprijinul inspectoratelor școlare), „Drepturile și îndatoririle statutare ale cadrelor didactice” etc.

După prezentarea acestor expuneri, la care participă toți membrii

SECVENȚE

BRĂILA

La Școala generală nr. 6 din Brăila, problema centrală a dezbaterilor în adunarea generală de dare de seamă și alegeri sindicale a constituit-o calitatea lecției, legătura școlii cu întreprinderile și fructificarea informațiilor privind activitatea acestora în munca de orientare școlară și profesională a elevilor.

CONSTANȚA

Ideea principală a dării de seamă prezentată în adunarea grupei sindicale de la Liceul nr. 5 din municipiul Constanța a constituit-o problematica educației și personalitatea educatorului. Ea s-a axat pe rezultatele unui studiu efectuat de grupa sindicală în legătură cu randamentul în muncă al elevilor ale cărei concluzii au fost aplicate în practica educativă.

PITEȘTI

În adunările sindicale de la școlile generale nr. 5 și 10 și liceele „Nicolae Bălcescu” și „Zinca Golescu” din Pitești au fost luate în discuție probleme majore privind modernizarea învățământului și renovarea tehnologiei didactice. rezultatele obținute de școlile respective în această direcție.

PLOIEȘTI

Participanții la dezbaterile de la Grădinița nr. 30 din Ploiești au abordat îndeosebi probleme privind colaborarea biroului grupei sindicale cu conducerea școlii și rezultatele acestei colaborări concretizate în crearea unui climat de muncă optim pentru înfronarea disciplinei și ordinii, pentru antrenarea întregului personal la buna organizare a activității de educație și gospodărie.

„COMPOZIȚIE VULTUREASCĂ”

VIORICA PAUNOIU (11 ani)

Șc. gen. Vulturești, Argeș

birourilor grupelor sindicale. În cel de-al doilea moment al instruirii, se pot organiza discuții care să clarifice atribuțiile fiecărui responsabil. În ajutorul celor ce vor conduce aceste discuții, reamintim unele dintre aceste atribuții:

Organizatorul de grupă. Reprezintă membrii de sindicat în raporturile de colaborare cu conducerea școlii și cu alte organe sindicale ierarhic superioare. Consultându-se în această calitate cu ceilalți membri ai biroului, expune opinia acestuia în consiliile profesionale, participă la discuțiile colectivului de conducere al școlii, la întocmirea caracterizărilor anuale, la stabilirea notei pentru activitatea obștească cu prilejul inspecției de grad, la stabilirea unor sancțiuni, la elaborarea planului de muncă al școlii, constituirea cadrelor și repartizarea sarcinilor, precum și la definitivarea orarelor.

Responsabilul cu activități profesionale. Realizează colaborarea biroului cu comisiile metodice și catedrele, popularizează programele casei corpului didactic, atrage atenția asupra unor studii și articole de specialitate, organizând unele dezbateri, inițiază acțiuni pentru cunoașterea, utilizarea și întreținerea mijloacelor de învățământ, ține legătura cu sindicatul din întreprinderea care patronază școala.

Responsabilul cu activități politice și cultural-educative. Se ocupă de informarea politică a membrilor de sindicat, sprijină, prin material bibliografic, învățământul ideologic, organizează cursuri de pregătire moral-politică a personalului tehnic și administrativ, recomandă noutăți editoriale din domeniul literaturii politice, beletristice și științifice. Se ocupă de mobilizarea membrilor formațiilor artistice, inițiază sărbători

rile celor nou veniți în colectiv sau care se pensionează.

Responsabilul cu asigurări sociale. Repartizează, pe baza discuțiilor în grupa sindicală, biletele de odihnă și tratament, urmărește starea de sănătate a colectivului, precum și acordarea drepturilor de asigurări sociale celor care beneficiază de concediu.

Responsabilul cu protecția și legislația muncii. Urmărește popularizarea actelor normative referitoare la drepturile de muncă și ghidină ale cadrelor didactice, controlează condițiile de igienă și confort ale spațiului în care se desfășoară activitatea, contribuie la realizarea analizelor privind protecția și securitatea muncii, conform legislației în vigoare.

★

Firește, că în îndeplinirea atribuțiilor multiple ale grupelor sindicale, cele relatate mai sus sînt doar câteva jaloane. În activitatea concretă, rămîne loc larg inițiativei creatoare a tuturor celor aleși în fruntea grupelor sindicale. Comitetele sindicatelor au datoria să urmărească îndeplinirea sarcinilor ce le revin pentru creșterea contribuției grupelor sindicale la atingerea marilor obiective ale învățământului.

Pagină realizată de prof.
ELENA COJAN, secretar al
Uniunii Sindicatelor din
Învățământ, Știință și Cultură.

CRONICA MUZICALĂ

Concert — dezbateri

Radioteleviziunea și-a propus un ciclu de concerte-dezbateri care să aibă ca scop angajarea unui număr mai mare de creatori și auditori pe făgașul problemelor muzicii românești contemporane. Modalitate inedită pe plan mondial, prima ediție a acestor concerte s-a desfășurat sub semnul unui imens succes și al unei excepționale adeziuni a publicului. Desfășurat într-o strinsă colaborare cu Uniunea compozitorilor, concertul a înscris în program **Melopee pentru flaut și bandă de magnetofon** de Liviu Glodeanu, **Pithagoreis — muzică pentru bandă magnetică** de Lucian Mețianu, **4 Lieduri** de Nicolae Coman și **Clepsidra II — oratoriu pentru cor, orchestră, nai și țambal** de Anatol Vieru. Arhitectură de folclor oșenesc, filtrat prin prisma sensibilității personale — melopeea lui Liviu Glodeanu, algoritm electronic — piesa semnată de Lucian Mețianu; patru subtile acuarele reflexive — liedurile lui Nicolae Coman și o impresionantă frescă realizată cu excepțională măiestrie — Oratoriul lui Anatol Vieru, piesele conținute în program au avut darul să convingă asupra modalității de scriitură muzicală contemporană, majoritatea celor care au participat la discuțiile ulterioare concertului, subliniind în primul rând acest lucru ca o realizare de tinută.

Participarea în cadrul concertului a unor soliști de frunte și ansambluri de elită din arta noastră contemporană, ca naistul Gheorghe Zamfir, basul Dan Musetescu, formația **Madrigal** sub conducerea lui Marin Constantin, Orchestra simfonică a Radioteleviziunii sub conducerea lui Iosif Conta, au adus un plus de autenticitate manifestării muzicale, asigurând o tinută interpretativă demnă de laudă.

Următorul concert-dezbateri va avea loc luni 11 decembrie.

ANTON DOGARU

„FIII SOARELUI”

VIORICA PĂUNOIU (11 ani)
Șc. gen., com. Vulturești, Argeș.

TVS integrată

DUNĂREA

Transmisia:

5 decembrie a. c., ora 9,05

Reluare:

7 decembrie a. c., ora 16,00

În conformitate cu planificarea calendaristică publicată la începutul anului școlar, emisiunea va fi integrată în lecția cu același titlu. Prin realizarea acestei telelecții, ne propunem ca elevii să-și formeze următoarele comportamente:

— Să poată preciza și amplasa pe hartă unitățile de relief pe care le străbate Dunărea, precum și aspectele morfohidrografice ale fluviului în cele trei sectoare ale sale.

— Să urmărească și să amplaseze pe hartă cele șase sectoare de vale în care Dunărea traversează unități muntoase.

— Să cunoască ipotezele asupra genezei defileului Dunării. Să poată aduce argumente pro și contra în legătură cu fiecare din aceste ipoteze.

— Să numească și să amplaseze pe hartă cele patru sectoare ale Dunării inferioare.

— Să numească și să amplaseze pe hartă orașele — porturi românești așezate pe Dunăre, precizând specificul fiecăruia și importanța sa în circuitul economic al țării.

— Să coreleze resursele naturale oferite de Dunăre, cu măsurile aplicate de statul nostru pentru exploatarea lor rațională și intensivă.

Înainte de emisiune. Verificarea comportamentului elevilor în legătură cu problemele cliimei va fi extinsă în limitele permise de timpul pînă la începerea emisiunii.

Prin verificare se recomandă ca elevii să-și reorganizeze în ansambluri noi, cunoștințele pe care le dețin. Astfel s-ar putea propune ca subiect de dialog „Clima lunii noiembrie în țara noastră”.

Ca pregătire pentru emisiune, elevii vor urmări pe hartă cursul Dunării, de la izvoare pînă la vărsare

și vor amplasa pe unul din modelele mute, la dispoziție, principalii afluenți ai Dunării.

După emisiune. Se vor relua problemele principale și se vor face completările necesare. Astfel se va putea realiza o scurtă recapitulare a evoluției Cîmpiei Române, subliniind aportul Dunării la morfologia ei actuală.

Se va insista asupra valorificării actuale și de perspectivă a resurselor naturale ale Dunării, asupra importanței Dunării pentru economia țării noastre; pentru stringerea relațiilor de prietenie și colaborare între țările riverane.

Practicînd un model de tehnologie didactică în care activitatea elevilor va fi predominantă, propunem ca modelele mute să fie confecționate dinainte (prin multiplicare, ștampile didactice, copiere etc.) și să existe în număr suficient pentru ca fiecare elev să poată efectua mai multe exerciții în timpul telelecției. Totodată considerăm util ca aceste modele mute să rămână elevilor pentru a le consulta în continuare. Astfel, ele vor căpăta valoarea unor notițe cu funcții pedagogice noi.

VIRGINIA CRETU
VICTORIA OPRESCU

Fotografii și meditații contra cost

Am răsfocit zilele trecute, la Ministerul Educației și Învățămîntului, un voluminos dosar privind „cazul” profesorului de muzică Mihail Cazacliu de la Școala generală nr. 141 din Capitală, mutat de curînd disciplinar la o altă școală. Modificarea unui număr de 62 de note în cataloagele anului școlar trecut, comercializarea de fotografii printre elevi și profesori, în vederea realizării unor cîștiguri personale, organizarea de meditații în grup, de-a lungul mai multor ani în incinta școlii — meditații pentru care profesorul percepea o taxă fixă, de fiecare elev, și unde (culmea!) erau admiși și tineri care absolviseră școala respectivă — iată doar o parte din gravele abateri ale lui Cazacliu.

Rapoartele comisiilor de anchetă, copiile după diverse adrese, declarațiile profesorilor, ale părinților elevilor și chiar propriile declarații, existente la dosar, atestă îndubitabil vinovăția celui sancționat. Stai și te întrebi: cum a fost posibil să coboare atît de jos un profesor?!

În răspunsul dat unei comisii de anchetă, privind activitatea sa de „fotograf”, prof. M. Cazacliu spune: „Ocazional, la cererea unor învățători sau a unor dirigînti, am executat unele comenzi (sublinierea ne aparține, iar termenul comercial este fără echivoc!) care au fost cumpărate de elevi la sfîrșit de an școlar, premieri, diferite acțiuni: alegeri de pionieri, întîlniri cu oameni de ști-

ință, cu militari, cu muncitori”. Momente „ocasionale”, cum se vede, erau destule în școală, iar Cazacliu vindea pozele, aceste „amintiri immortalizate”, cu cîte 3—15 lei bucata. Necazul lui mare, însă, cum singur o mărturiseste, este că nu toți beneficiarii și-au ridicat comenzile, rămînîndu-i în stoc zeci de fotografii nevîndute. Deh! Riscul comerciantului, am adăuga noi: dar credem că în acest caz nu s-a lucrat în pierdere!

În privința meditațiilor pe bani, procedeul lui Cazacliu era simplu: aduna buluc într-o sală de clasă 30—40 de elevi, unde îi învăța să cînte la diverse instrumente. Și îi învăța bine, toată lumea recunoaște acest lucru. Avea, de altfel, și motive să pună mult suflet: un calcul simplu — 40 de elevi a cîte 40 de lei de fiecare pentru opt „ședințe”. Iunare, cum numește Cazacliu aceste întîlniri cu... cîntec, aducea lună de lună în buzunarul lui o sumă frumoasă. Cum motivează profesorul nostru activitatea sa contra cost? „Prin poziția (?) pe care o are cartierul (Rahova — n.n.) și prin fluctuațiile dese în ce privește populația și depopularea lui — spune Cazacliu — am constatat că prin plecarea copiilor în alte cartiere se descompetează orchestra. Am hotărît să întrerup această activitate care începea să nu-mi mai dea satisfacții („satisfacții” materiale, evident, pentru că la început profesorul a orga-

nizat orchestra de copii fără plată — n.n.) Comitetul de părinți și părinții copiilor au insistat să nu desființez cercul de instrumentiști, hotărînd în același timp să stabilească un fel de taxă, între ei, pentru ca să poată copiii urma aceste cursuri”.

Ca și cum fără plată copiii n-ar fi fost dispuși să le urmeze!

Abaterile de la etica profesională săvîrșite de M. Cazacliu au făcut obiectul unui consiliu pedagogic la Școala nr. 141, unde acesta a fost criticat cu severitate de colegi; iar sancțiunea ce i s-a dat (mutarea disciplinară la o altă școală), cum se poate constata, este minimă. S-a avut în vedere pregătirea sa profesională, precum și faptul că este la prima... sancțiune. Din adresa nr. 8037/72, trimisă de Inspectoratul școlar al municipiului București către M. Cazacliu, cităm însă un avertisment: „Vă atragem atenția cu toată seriozitatea cuvenită că, în cazul repetării unora dintre abaterile pe care le-ați comis și care au determinat aplicarea acestei sancțiuni, Inspectoratul școlar va fi pus în neplăcută situație de a lua măsurile prevăzute de articolul 209 litera «e» din Statutul personalului didactic, propunînd îndepărtarea dv. din învățămînt”. Nădăjduim că M. Cazacliu va recepționa cu toată seriozitatea acest avertisment.

D. RACHICI

„COMPOZIȚIE”

ZENAIDA POPA (11 ani)
Șc. gen., Vulturești, Argeș

Educația preșcolară, obiect de preocupare internațională

Educația preșcolară polarizează în zilele noastre atenția unei mase tot mai largi de specialiști, având în vedere importanța ei în dezvoltarea capacităților intelectuale și fizice ale copiilor încă din cea mai fragedă vîrstă, pentru obținerea unor rezultate optime în ciclul școlar.

Pe această linie au loc, după cum se știe, o serie de manifestări științifice internaționale, menite să confrunte opiniile specialiștilor din diferite țări, în scopul îmbunătățirii și modernizării educației copiilor preșcolari. Astfel, recent, s-a desfășurat la Budapesta, cel de-al VI-lea Seminar internațional de educație preșcolară, pe tema: „Programa activității instructiv-educative din grădiniță”. Au participat specialiști din R. P. Bulgaria, R. S. Cehoslovacă, Republica Cuba, R. D. Germană, R. P. Mongolă, R. P. Polonă, Republica Socialistă România, U.R.S.S. și din țara gazdă.

Din partea țării noastre a participat o delegație formată din trei specialiști: Andreescu Florica — cercetător principal la Institutul de cercetări pedagogice, care a prezentat comunicarea „Principiile, conținutul și modul de elaborare a noii programe a activității instructiv-educative din grădinița de copii”; Pop Eleonora — profesoară de pedagogie — inspectoare pentru învățămîntul preșcolar în Ministerul Educației și Învățămîntului, care a prezentat co-

municarea „Raportul dintre instrucție și educație în vederea formării capacităților intelectuale ale copiilor preșcolari în lumina noii programe”, și Roman Elena — directoare a Grădiniței C.C.T. București, unitate experimentală a Institutului de științe pedagogice, care a prezentat filmul „De la trei la cinci ani”.

Comunicările au tratat teme privind principiile, structura și conținutul programelor, educația morală cu accent pe educația în colectiv și specificul instrucției în grădinița de copii. S-a evidențiat unanimitatea de vederi a specialiștilor asupra problemelor de bază ale educației în grădinița de copii și anume: grădinița este instituția care oferă optime posibilități de influențare organizată și sistematică asupra copilului; instrucția în grădiniță nu este un scop în sine, ci un mijloc care contribuie la dezvoltarea capacităților intelectuale, a însușirilor fizice, psihice, morale și estetice.

Totodată s-au evidențiat și trăsături proprii ale fiecărei programe determinate de condițiile concrete ale țării respective.

În programul seminarului au fost introduse discuții care au favorizat schimbul de păreri între delegați. Discuțiile purtate pe temele „Modul de elaborare a programelor”, „Educația în colectiv” și „Specificul instrucției în grădinița de copii” au permis relevarea unor probleme care

necesită în continuare investigații pentru o mai corectă rezolvare a necesităților practicei, de exemplu: raportul dintre îndrumarea obligatorie din partea educatoarei și dezvoltarea creativității la copii; individualizarea muncii pe baza programei obligatorii; concretizarea sarcinilor educației morale; modalitățile de cuprindere a tuturor preșcolarilor de grupă mare într-o formă care să le asigure pregătirea pentru adaptarea la clasa I; pregătirea părinților în vederea realizării în familie a pregătirii copiilor pentru școală; elaborarea etaloanelor pe baza cărora să se aprecieze mai riguros eficiența conținutului și metodelor noi de activitate cu preșcolarii ș.a.

Cu acest prilej au fost vizitate grădinițele de copii din Budapesta și județul Bekescsaba. Vizitele efectuate în grădinițe au permis delegației române să cunoască nemijlocit noua orientare dată practicei prin programa experimentală la grupa mică, măiestria educatoarelor maghiare atât în privința realizării procesului educativ cât și a confecționării de materiale didactice, de jucării, de obiecte pentru teatrul de păpuși, a dotării grădinițelor cu mobilier și a curții de joc cu jucării și aparatură pentru gimnastică și sport în raport cu vârsta copiilor.

ELEONORA POP

Inițiative UNESCO

Stagiu de informatică

Recent a avut loc la Paris primul Stagiu internațional de informatică și analiză a datelor în științele sociale, organizat de Universitatea din Paris I, în colaborare cu Centrul de matematică al Universității, din inițiativa și sub patronajul UNESCO.

În cadrul cursului, cu o durată de 4 săptămîni, s-a urmărit, în primul rînd, familiarizarea cercetătorilor și a cadrelor didactice din domeniul științelor sociale, în special din sociologie și politologie, cu utilizarea metodelor statistice și informatice în analiza cantitativă a datelor specifice disciplinelor respective și înțelegerea în tratamentul automat al datelor.

La acest Stagiu internațional au participat 18 cercetători, cadre didactice și specialiști din domeniul științelor sociale din 12 țări — Anglia, Belgia, Bulgaria, Cuba, Dahomey, Elveția, Franța, Italia, Polonia, România, Tunis și Ungaria.

Stagiul a cuprins atât lecții teoretice, cât și lucrări aplicativ-practice, efectuate în cadrul Centrului de calcul al Universității Paris I, dotat cu ordinate de tip I.B.M., folosindu-se sistemul integrat S.P.S.S. (Statistical Package for the Social Sciences).

Stagiul a cuprins 3 etape, urmărindu-se introducerea și inițierea participanților în analiza cantitativă a datelor, în utilizarea ordinarilor și în statistica socială; efectuarea unor analize cauzale, unor modele de analiză cauzală și analize dimensionale; folosirea acestora în cercetarea socială concretă, asigurându-se o legătură strînsă între teorie și cercetarea empirică. În acest context, organizatorii Stagiului au urmărit, îndeosebi realizarea unor schimburi de vederi utile, în probleme majore ale metodologiei cercetării științifice, urmărindu-se evidențierea posibilităților practice, pe care le oferă utilizarea metodelor moderne matematice și statistice, astfel încît teoriile existente să poată fi validate practic și, în același timp, să constituie fundamentul unor construcții teoretice noi.

Pe această linie s-au situat și lucrările practice zilnice, creîndu-se posibilități participanților, ca, sub direcția îndrumare a specialiștilor de la Centrul de calcul al Universității, să realizeze analiza unor programe conținînd datele reale ale unor cercetări empirice, să compare rezultatele obținute prin calculatoare, să examineze aceste date și prin reprezentări grafice. Astfel, au fost supuse unor analize unele date din domeniul demografic, sociologic și științelor politice, obținute în cadrul unor cercetări efectuate în Franța în legătură cu calculul natalității pe cele 89 departamente ale Franței, pe o lungă perioadă de timp (1921—1970), harta electorală a Franței, studiul preferințelor politice ale tineretului și a influenței părinților asupra acestora etc.

Se poate aprecia că acest Stagiu s-a înscris pe linia eforturilor susținute îndreptate de institutele de învățămînt superior, de forurile de decizie ale statelor, cât și de organizațiile internaționale specializate în direcția folosirii metodelor și tehnicilor matematice și statistice în descifrarea cauzalității fenomenelor sociale.

FRANCISC ȪRMENYI

ȘCOALA și înțelegerea între popoare

Pe coperta uneia dintre publicațiile UNESCO larg răspîndite în școlile asociate din întreaga lume, titlul ei „Înțelegerea internațională în școală” este scris, cu trăsăturile mesagiere ale unui copil care abia învață literele.

Stîngăcia trăsăturilor cu care se consemnează tema acestei reviste nu este lipsită de semnificație. Înțelegerea internațională ar trebui să fie învățată, asimilată, o dată cu primele litere. Ea nu este o temă care să trezească un interes pur intelectual. A o preda înseamnă „a-i deprinde pe elevi cu modestia, înseamnă a crea atitudini de înțelegere și de bunăvoință care să le influențeze gîndirea și comportarea de-a lungul întregii vieți”.

Citatul a fost extras dintr-un foarte interesant articol publicat în revista „Chronique de l'UNESCO” sub semnătura lui Georges Ravelonanosy și care face bilanțul efortului întreprins pînă acum de UNESCO în scopul introducerii în școli a unor acțiuni (lecții, manifestări), care să aibă ca scop aprofundarea cunoaș-

Dr. René Maheu, directorul general UNESCO, printre elevii unei „școli asociate” din Varșovia.

terii altor popoare, familiarizarea cu marea familie a Națiunilor Unite, cu problemele respectării drepturilor omului, cheazășie a unei conviețuiri pașnice.

Autorul citează o serie de proiecte-pilot, stagii de studii și experimente în acest domeniu atât de fructuos al pedagogiei moderne.

Schimburi de experiență foarte rodnice în acest sens s-au dovedit a fi stagiile de studii, ca cel organizat la Hamburg la sfîrșitul anului 1971, precum și o serie de reuniuni la nivel internațional și național desfășurate sub egida UNESCO.

Gazdă a patru reuniuni internaționale, avînd ca temă educația tinerețului în spirit internaționalist, toate desfășurate la București sub egida Comisiei naționale române pentru UNESCO și posesoarea a citorva școli asociate cu o activitate promițătoare, România se află printre țările profund preocupate de formarea elevilor ca luptători pentru cauza păcii și înțelegerii internaționale. Descriînd cîteva modele de acțiuni întreprinse în școli în acest spirit, fără a cita România în mod expres, autorul articolului din „Chronique de l'UNESCO”, invocă numeroase metode și practici folosite de școlile noastre asociate.

În articol se menționează totodată sprijinul important pe care UNESCO îl aduce școlilor asociate prin broșurile, afișele, filmele, discurile, albumele de artă pe care le difuzează, făcînd mențiunea că poate pune la dispoziție, la cerere, documentarea necesară pentru cunoașterea diferitelor civilizații, cunoaștere al cărui scop este o înțelegere „mai justă și mai nuanțată a acestora”.

MARIANA CEAUSU

„TRIBUNA ȘCOLII”

Revistă săptămînală editată de Ministerul Educației și Învățămîntului și Uniunea Sindicatelor din Învățămînt, Știință și Cultură